

Novi svijet

ISSN 1331-226X godina XLVI. br. 3 - ožujak 2010.

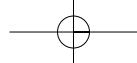
Cijena 15 kn

Chiara Luce
uskoro
blažena

Odabiri koji
mijenjaju
svijet

Bog te ljubi
neizmjerno

SADRŽAJ

Naslovna:
Bog te ljubi
neizmjerno,
otkrice kojim je
započeo Pokret
fokolara, lajtmotiv
je godišnjih
otvorenih susreta
i prijedlog za
život

Foto:
Romina

<p>3 KOMENTAR
Hrabro Europo!</p> <p>4 RIJEČ ŽIVOTA
Sve je moguće onome
tko vjeruje</p> <p>6 IZ ŽIVOTA
Izazovi u bolnici</p> <p>8 INICIJATIVE
Slijedi svjetlo</p> <p>9 NA CILJU
Za velike ideale</p> <p>10 OBITELJ
Tko me ljubi, njemu će se
očitovati /2</p> <p>12 AKTUALNO
Zemlja tehnološkoga
savršenstva i krize vrednota
Vrijednost svih vrijednosti</p> <p>16 IZ ŽIVOTA HRVATSKE
CRKVE
Ponovna uspostava Sisačke
biskupije
50 obljetnica smrti
blaženog Alojzija Stepinca
Zajednički vidici
Socijalne tribine</p> | <p>18 DUHOVNOST
JEDINSTVA
Bog te ljubi neizmjerno</p> <p>20 NA PUTU SVETOSTI
Chiara Luce uskoro blažena</p> <p>22 MLADI
Odabiri koji mijenjaju svijet</p> <p>24 SLIKOM I RIJEČJU
Igra boja</p> <p>26 INTERVJU
Znanje je kap neznanje je
ocean</p> <p>29 OBIČAJI
Za križen</p> | <p>30 SPORTMEET
Biseri iz Skopja</p> <p>32 FILMOTEKA
Avatar</p> <p>33 EUROPSKE
INTEGRACIJE
Prihodi Europske unije</p> <p>34 UKRATKO
Ekonomija zajedništva</p> <p>35 DRUŠTVENE IGRE
Četiri kuta</p> |
|--|---|---|

Mjesečnik Pokreta fokolara
Godina XLVI br. 3 - ožujak 2010.

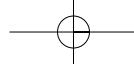
Uredništvo i uprava: Novi svijet, Franje Račkoga 30, 48260 Križevci, tel.: (+385) 048 682282, fax: (+385) 048 270033; e-mail: novi-svijet@fokolar.hr, web stranica: www.fokolar.hr, **Izdavač i nakladnik:** Djelo Marijino - Pokret fokolara; **Glavna urednica:** Đina Perkov; **Uredničko vijeće:** Đina Perkov, Sonja Eterović, Zdenko Horvat, Bartlomiej Zielinski; **Grafički urednik:** Bartlomiej Zielinski; **Suradnici:** Ivana Cvetković, Paola Glavurtić, Domagoj Sajter, Josip Planinić, Branimir Kovačević, Željko Scotti.

Tisak: FEROPROMS d.o.o., Zagreb. **Godišnja pretplata** 150 kn, za Europu: 33 EUR. Za kontinent: 55 USD. Pojedinačni broj 15 kn. Uplate putem vašeg povjerenika ili na račun Pokreta fokolara broj 2360000-1101456527.

Pod poziv na broj upišite vaš evidencijski broj koji se nalazi u gornjem lijevom kutu listića s adresom. Osobe jednom preplaćene na Novi svijet dobivaju ga dok se ne odjave.

Novi preplatnici koji još ne znaju svoj evidencijski broj upisuju pod poziv na broj 5000, a kopiju uplatnice moraju obvezatno poslati na uredništvo. **Devizni račun:** PRIVREDNA BANKA ZAGREB D.D., 10000 Zagreb, Račkoga 6, Croatia, SWIFT CODE: PBZGHR2X IBAN HR77 2340 0091 1100 8789 2

**Tiskanje ovog
broja započeto je
04.03.2010.**

KOMENTAR

Hrabro *Europo!*

Unašoj zemlji već gotovo da nema naselja u kojemu ne postoji kineski dučan. Iako Hrvatska još nije meta imigranata iz Azije i Afrike kao što su to zemlje zapadne Europe, sve manje je neobično na ulicama gradova susresti Kineze. Kina je 7. trgovinski partner Hrvatske. U uvozu je na 4. mjestu, a u izvozu na 42. mjestu. Ni u ovo vrijeme recesije i neimaštine, kada svakodnevno bez posla ostaje velik broj ljudi, broj kineskih trgovina ne smanjuje se.

U posljednje vrijeme su mi zapele za uho dvije agencijske vijesti od mnogih koje se odnose na Istok: prva je da je Kina postala prvi svjetski izvoznik, a druga da je vodeći svjetski proizvođač automobila. To su posljednje od dugog niza informacija koje svjedoče o velikom napredovanju Dalekog Istoka.

"U razvoju Kine (ali i Koreje, Japana još prije, a uskoro i Vijetnama) zadržava nevjerojatna vitalnost koju Kinezi uspijevaju održati u domovini i izvan njegovih granica. Naredima Dalekog Istoka razmišljanje na planetarnoj razini postalo je navika. Oni imaju izvanredan pragmatični poticaj za ekonomski razvoj. Nije to plod racionalne strategije invazije svijeta, no oni žele osvojiti svijet. Sve ih to čini fleksibilnim u njihovim izborima i stoga

sposobnima da se u vrlo kratkom vremenu prilagode promjenama."

Ove je retke direktor talijanskog izdanja Novoga svijeta pisao u pekinškoj zračnoj luci u očekivanju odlaska u Koreju, četvrtu državu Dalekog Istoka koju je posjetio u nekoliko tjedana, prateći predsjednicu fokolara Mariju Voce na jednom dijelu njezina putovanja, za potrebe revije i internetske stranice.

Kinezi su dali izvanredno ubrzanje međunarodnoj ekonomiji. Tu svoju kreativnu moć oni nastoje prenijeti i na kulturno i političko područje, no s određenom mukom, većom nego kod businessa.

Međutim, na području kulture i politike izvanredan doprinos čitavom svjetskom sustavu mogla bi ponuditi Europa. Da, ali samo ako uspije govoriti jednim glasom; samo ako sebi ne umisli da ima jasnou kulturalnu superiornost nad drugim civilizacijama svijeta; samo ako ne odstrani religiju; samo ako mogne zamisliti da u drugačijim kontekstima mogu biti zakoniti i drugi oblici upravljanja, osim parlamentarnih (i medijskih) demokracija, štoviše i bolji od same demokracije; samo ako svoju misao ne svede na niz "izama" bez budućnosti.

Europa umire od niskog nataliteta i od nesigurnosti misli i djela. Sklona se od straha

zatvoriti poput ježa, misleći da će tako obraniti povlastice i bogatstva, kao i svoju prisutnost na svjetskoj pozornici. Deminizira onoga tko je drugačiji, a ne razumije da bi se morala otvoriti strancu i da bi u samom otvaranju mogla naći svoje spasenje – put za prenošenje svoje kulture, svoje civilizacije, svoje veličine. Upravo priznavajući svoju slabost i propusnost svojih granica, Stari kontinent mogao bi očuvati svoje posto-

**Đina
Perkov**

Na području kulture i politike

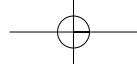
izvanredan doprinos

čitavom svjetskom sustavu

mogla bi ponuditi Europa

janje. Samo ako postane pozoran i susretljiv prema drugačijima, mogao bi omogućiti da njegova kultura svojim najboljim vrednotama prožme kulture koje je malo po malo napadaju imigracijom radnika i seljaka, ali i inženjera, liječnika, informatičara, poduzetnika, intelektualaca.

Hrabro Europo!

RIJEČ ŽIVOTA

**"Zaista, kažem
vam, ako imadnete
vjere koliko je zrno
gorušičino
te reknete ovoj gori:
'Premjesti se
odavde onamo!',
premjestit će se
i ništa vam
neće biti nemoguće."**

(Mt 17, 20)¹

Koliko puta u životu osjetiš potrebu da ti netko priskoči u pomoć, a istodobno znaš da nijedan čovjek ne može riješiti tvoju situaciju! I tada se nehotice obraćaš Nekomu tko zna nemoguće učiniti mogućim. Taj netko ima ime: zove se Isus.

Poslušaj što ti kaže:

"Zaista, kažem vam, ako imadnete vjere koliko je zrno gorušičino te reknete ovoj gori: 'Premjesti se odavde onamo!', premjestit će se i ništa vam neće biti nemoguće."

Naravno da izraz 'premještati gore' ne treba uzeti doslovno. Isus nije obećao učenicima da će činiti spektakularna čudesa kako bi zadivili mnoštvo. Ako istražujemo povijest Crkve, nećemo naći sveca koji je vjerom premjestio gore. Izraz 'premještati gore' je hiperbola, tj. namjerno preveličavani govor, kako bi se u

svijest učenika utisnulo shvaćanje da s vjerom ništa nije nemoguće.

Svako Isusovo čudo, bilo da ga je napravio osobno ili preko svojih učenika, uvijek je bilo u službi kraljevstva Božjega ili evanđelja i spasenja čovječanstva. Premještanje gora ne bi poslužilo tome.

Usporedba sa gorušičinom pokazuje da Isus ne zahtijeva od tebe veću ili manju vjeru, već onu istinsku. A značajka je istinske vjere da se oslanja jedino na Boga, a ne na tvoje sposobnosti.

Ako sumnjaš ili si neodlučan, znači da tvoje povjerenje u Boga još nije potpuno: vjera ti je slaba i neučinkovita, još se oslanjaš na svoje snage i na ljudsku logiku.

Tko se, naprotiv, potpuno pouzdaje u Boga, dopušta da On sam djeluje... a Bogu ništa nije nemoguće.

Vjera kakvu Isus traži od učenika upravo je onaj stav potpunog povjerenja koji omogućuje Bogu da očituje svoju moć.

A ta vjera koja premješta gore nije ograničena na neke iznimne osobe. Ona je moguća i obvezna za sve vjernike.

"Zaista, kažem vam, ako imadnete vjere koliko je zrno gorušičino te reknete ovoj gori: 'Premjesti se odavde onamo!', premjestit će se i ništa vam neće biti nemoguće."

Smatra se da je Isus uputio ove riječi svojim učenicima kad ih je slao navještati.

Lako se obeshrabriti i preplašiti kad znamo da smo maleno nepripremljeno stado, bez posebnih talenata, pred neizmjernim mnoštvom kojemu treba donijeti istinu evanđelja.

Lako je upasti u malodušnost pred ljudima koji imaju posve drugačije interes od kraljevstva Božjega.

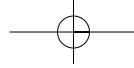
Zadatak izgleda neostvariv.

Upravo tada Isus obećava svojima da će vjerom 'premještati gore' ravnodušnosti i nezainteresiranosti svijeta.

Ako budu imali vjere, ništa im neće biti nemoguće.

Ova se rečenica može primijeniti i na sve druge životne okolnosti, ako su u skladu s napretkom evanđelja i spasenjem ljudi.

Ponekad pred nesavladivim poteškoćama

možemo pasti u napast da se ne obratimo ni Bogu. Ljudska logika nam savjetuje: pusti, i tako ne koristi ničemu.

Eto zašto Isus potiče da se ne obeshrabrimo, već da se obratimo Bogu s povjerenjem. On će nas na ovaj ili onaj način uslišati.

To se dogodilo Lelli.

Prošlo je nekoliko mjeseci otkad je puna nade započela novi posao među Flamancima u Belgiji. No ubrzo joj je dušu počeo mučiti osjećaj straha i osamljenosti.

Izgledalo je da se između nje i djevojaka s kojima je radila i živjela stvorila nepremostiva zapreka.

Osjećala se izoliranom, strancem među tim ljudima kojima je željela samo služiti s ljubavlju.

Sve je proizlazilo iz toga što je morala govoriti jezikom koji nije bio ni njezin, ni onih koji su je slušali. Rekli su joj da u Belgiji sví

drugi ne bi opazili suze. Bilo je to jedino mjesto gdje nije bilo potrebno govoriti stranim jezikom, gdje nije bilo potrebno ni objašnjavati, jer je Netko razumio bez obzira na riječi. Sa sigurnošću da je shvaćena, srcem punim boli, odvažila se upitati Isusa: "Zašto ne mogu podijeliti s ostalim djevojkama njihov križ i ponoviti im riječi koje si mi Ti sam razjasnio kada sam Te našla: da je svaka bol ljubav?"

Stajala je pred svetohraništem i čekala odgovor od Onoga koji joj je rasvijetlio svaku životnu tamu.

Spustila je pogled na misna čitanja toga dana i pročitala: "Hrabri budite - ja sam pobijedio svijet!"² Ove riječi Lellinoj su duši vratile mir.

Vrativši se kući na doručak, susrela je Annj, djevojku koja se brinula za red u kući. Pozdravila ju je i krenula za njom prema ostavi. Potom joj je bez riječi počela pomagati u pripremanju doručka.

Sve je moguće *onome tko vjeruje*

govore francuski i ona ga je naučila, ali kad je došla u neposredan dodir s tim narodom, primijetila je da Flamanci uče francuski samo u školi i da ga u pravilu nerado govore.

Često je pokušavala premjestiti ovu goru nepristupačnosti koja ju je držala na odstojanju od ostalih, ali uzalud. Što je mogla učiniti za njih?

Još joj je u mislima bilo žalosno lice njezine suradnice Godelieve. Ne okusivši ništa, te se večeri povukla u svoju sobu.

Lella je pošla za njom, ali se plašljivo i nedolučno zaustavila pred vratima njezine sobe. Željela je pokucati... ali koje riječi izabrati da bi je razumjela? Stajala je tako nekoliko sekundi da bi onda opet odustala.

Slijedećeg je jutra ušla u crkvu i sjela u posljednju klupu. Lice je pokrila dlanovima da

Prva koja je došla iz sobe bila je Godelieva. Na brzinu, da ne bi koga susrela, ušla je u kuhinju po kavu. Ali se odmah zaustavila: Lellin mir dirnuo je njezinu dušu jače od bilo koje riječi.

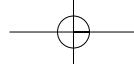
Te večeri na povratku kući Godelieva je dostigla Lellu biciklom i trudeći se govoriti tako da je razumije, šapne joj: "Nisu potrebne tvoje riječi, danas mi je tvoj život rekao: 'Ljubi i ti!'

Gora je bila premještena.

Chiara Lubich

1 Riječ života, rujan 1979., objavljena u knjizi *Biti tvoja riječ*, Chiara Lubich i kršćani cijelog svijeta, Ljubljana 1980., str. 169-172.

2 Usp. Iv 16,33.

IZ ŽIVOTA

Od liječnika do bolesnika

Šefica sam laboratorija za doniranje krvi u bolnici jednog malog grada blizu Szegeda u Mađarskoj. Izgledalo je da sve teče u najboljem redu, dok nekoliko pretraga nije pokazalo da imam zloćudni tumor. Čekao me operativni zahvat i teška terapija.

Osim moje obitelji podrška su mi bili i mnogi prijatelji iz Pokreta fokolara, pa sam uspjela usprkos svemu shvatiti da je to ljubav Božja prema meni i malo po malo prihvati bolest.

Kad sam pobijedila bolest i kad je to bolno iskustvo bilo iz mene, moj se odnos prema radu promijenio. Postao je doista jedno poslanje. Osobito sam razumjela da se u ovom sekulariziranom svijetu moramo s velikom ljubavlju obraćati onima koji trpe i bolesnicima osigurati bolje uvjete zdravstvene skrbi, sve do posljednjih stadija života.

Ove moje misli poseban su odjek imale kod biskupa našega grada. Tako je pod pokroviteljstvom lokalne Crkve i grada u institutu započeo program pod naslovom "Ljudsko dostojan-

stvo". Male inicijative koje smo i prije poduzimali u teškoj su situaciji zdravstvenog sustava u našoj zemlji nailazile na pozitivan odjek. To je primjerice bila misa za blagdan zaštitnika liječnika, svetih Kuzme i Damjana, te dijeljenje Riječi života. Ovoga puta naš je cilj bio u bolnici uspostaviti takve humane uvjete da neizlječivi bolesnik može svoj život dostojanstveno završiti. A sve to nudeći profesionalnu i duhovnu pomoć.

Zahvaljujući tom programu, danas postoji kapela. Na svakom odjelu postoji čitaonica, gdje je moguće pronaći barem

Izazovi u bolnici

Iz svakodnevice dviju žena liječnica. Iskrice života uz bolesnike.

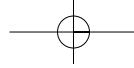

jednu Bibliju i vjerske publikacije, među njima i *Uj varos, Novi svijet* na mađarskom jeziku.

Na odjelu patologije imamo sobu u kojoj rodbina može dati posljednji pozdrav bolesniku. Jedan svećenik je u potpunosti na raspolaganju. Održavaju se katoličke mise i protestantske liturgije. Osim toga, stvoren je tim liječnika među kojima je jedan stručnjak za mentalnu higijenu, a na svakom odjelu liječnici i medicinsko osoblje volontiraju. Bilo je vrlo korisno i uspostaviti kontakt s drugim bolnicama, među kojima i s jednom u Budimpešti.

Sada se već puno osoba povezalo oko ovih vrednota. A sve to iz pozadine podržava zajednica fokolara kojoj sam jako zahvalna.

*Zsófi Varjas - Makó
(Mađarska)*

Nije važno što sam čekala

Kolega iz hitne pomoći zamolio me da ga uputim što učiniti s jednom gospodom u dobi od 101 godinu, u komi, sa znakovima infarkta. Ako je zadržimo kod nas, s terapeutskog stajališta time nećemo ništa postići. Što učiniti? Osjećam da ne mogu ostaviti Katarinu (tako se zove pacijentica) na hitnoj pomoći, jer tamo nema prostora za takve slučajeve. Na sreću, imam više slobodnih kreveta na mojoj odjelu, pa će se smjestiti kod sebe, odlučila sam očekujući ismijavanja i komentare. Zbog vrlo zahtjevne skrbi i male mogućnosti uspjeha u liječenju, loša je navika da se pokazuje nezadovoljstvo kada na odjel dolaze pacijenti u godinama.

U trenutku primanja pacijentice bio je prisutan najmlađi od mojih kolega. On je primjetio da su moje smjene iste kao i njegove (isti praznici, ista noćna dežurstva...), dok drugdje liječnici specijalisti kao što sam ja za sebe rezerviraju najbolje i najmanje naporne turnuse.

Pregledala sam gospođu i odredila terapiju, s nakanom da to ne bude agresivno liječenje, ali ni eutanazija. Nakon sat vremena dolazi mi jedna medicinska sestra i kaže: "Doktorice, nakon što sam je priključila na infuziju, gospoda se smirila i više se ne žali. Baš je bila žedna. Tko zna koliko vremena nije dobivala hranu!"

Kad sam predavala posao, nakon što sam završila objasnjavati što se s liječničkog stajališta smatra izgubljenim slučajem, kolega koji je preuzeo posao upita me: "Zašto ste je primili kod nas?" Jedan glas iza mene odgovori: "Da bi joj omogućila dostojanstvenu smrt". Bio je to mladi kolega

povremeno dolazi kontrolirati koliko još imam pacijenata, upozorila me da kasnim više od sat vremena. Gospođa koja je bila naručena u određeni sat pola sata kasnije trebala je biti kod okulista.

Ne mogu raditi kao na tekućoj traci i potrebno mi je vrijeme za bolesnike, pa sam

(2) arhiv CN

koji je shvatio moje razmišljanje i izrazio ga. Sretna sam što sam mogla posvjedočiti Božju ljubav prema svim ljudima.

Nemam običaj gledati na sat dok radim. Bolesnici imaju pravo mirno izložiti svoje probleme i ne bi smjeli imati dojam da smo ih opremili što je brže moguće jer vani ljudi čekaju red.

Jednog jutra u ambulanti, uz uobičajeni posao bilo je dosta hitnih slučajeva i zadržavanja na odjelu. Medicinska sestra koja

joj odgodila okulista i mirno nastavila posao. Očekivala sam da će gospođa koja je dugo čekala biti nervozna i spremna na prigovore, no ona je ušla u ambulantu nasmijana: "Znate, primijetila sam da umjesto da ste izašli da biste malo popričali i popili kavu, što bi bilo i vaše pravo, vi ste posvetili vrijeme svima kao da radite privatno i kao da vam pacijenti plačaju, a to ovdje nije slučaj".

Maria Vincenza Calì - Italija

INICIJATIVE

Djeca i mladi Pokreta fokolara osmislili su drugi dio programa županijske vjeronaučne olimpijade

Svojim su vršnjacima u OŠ "Vidici" u Šibeniku 24. veljače predstavili život i svoje aktivnosti, a na poseban način život Chiare Luce koja će uskoro biti proglašena blaženom. Crkva u njoj prepoznaće svetost jer je tijekom svoga zemaljskog života velikom dosljednošću svjedočila Božju ljubav i svojim životom ostavila svjetli trag.

Slijedio je program s kreativnim radionicama koji je djeci omogućavao druženje u skladu s njihovim sklonostima. Djeca iz Društva sportske rekreacije *Sport za sve* iz Knina sa svojim trenerom Dragom Lujanovićem već treći puta sudjeluju u sportskoj radionici ovoga tipa. Prijevske utakmice oni izvlače jedno od šest pravila koje nastoje primjeniti u praksi tijekom igre:

1. U središtu tvoga djelovanja neka uvijek budu drugi. Vjeruj da će se dati onome tko daje.
2. Daj najviše što možeš, koncentriraj se na takmičenje i u

Irena Konda

Djeca iz plesne radionice pred svima izvode koreografiju koju su naučili (gore) i rad u kreativnoj radionici (dolje)

Slijedi svjetlo

punini živi sadašnji trenutak.

3. Nauči pobjeđivati i gubiti. Raduj se postignutom rezultatu, neovisno o pobjedniku;

4. Poštuj pravila igre. Budi pošten prema sebi i drugima i ne isključuj nikoga - svatko je bitan.

5. Svaki gubitak može biti nova prilika. Zato se nemoj predavati, iako je teško. Privuci i druge jer je u grupi lakše.

6. Ne gledaj samo svoj interes. Prema protivniku zauzmi prijateljski stav, čak i za vrijeme natjecanja. Pobrini se da svi mogu sudjelovati, sprijatelji se sa svima.

U svih pet radionica (plesna,

kreativna, glazbena, sportska, novinarska) djeca su nastojala živjeti Zlatno pravilo: "Čini drugima što želiš da drugi tebi čine".

Novinarska ekipa izdvojila je nekoliko dojmova:

- Zanimljivo, okupili smo se iz različitih škola, nitko nikoga ne poznaje, a ipak svi djeluju kao dugogodišnji prijatelji!

- Ozračje je prekrasno, zbližio sam se s mnogima, a na početku sam samo mislio na test i da postignem što bolje rezultate.

- U školi "Vidici" u Šibeniku mi se svidjelo jer su domaćini dragi i gostoljubivi. Najviše od svega mi je draga što su djeca iz Pokreta organizirala razne radionice. Djeca su jako vesela zbog toga.

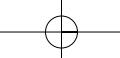
- Danas smo se u igri međusobno uvažavali, zaista je bilo dobro. Ima nas puno, a nema galame i guranja kako to obično biva...

- Uključila sam se u plesnu radionicu, a inače nikada ne plešem. Imali smo dvije prekrasne voditeljice, a najviše mi se svidjelo što smo na kraju mogli pokazati svima plodove našega rada.

Ovo druženje se moglo ostvariti zahvaljujući predstojnici Katehetskog ureda s. Jakici Vuco, predsjednici Povjerenstva gdje Miri Paić i ravnatelju OŠ Vidici, gosp. Darku Relji.

(2) Dina Perkov

NA CILJU

Juanma, mladić koji je znao ljubiti djelima i dati svoj život za druge

"Bože moj, pošalji nam 'lude', one koji se zalažu do kraja, koji zaboravljaju na sebe, koji znaju ljubiti djelima a ne riječima, koji se daruju potpuno", molili su Juanmini prijatelji na oproštajnoj misi.

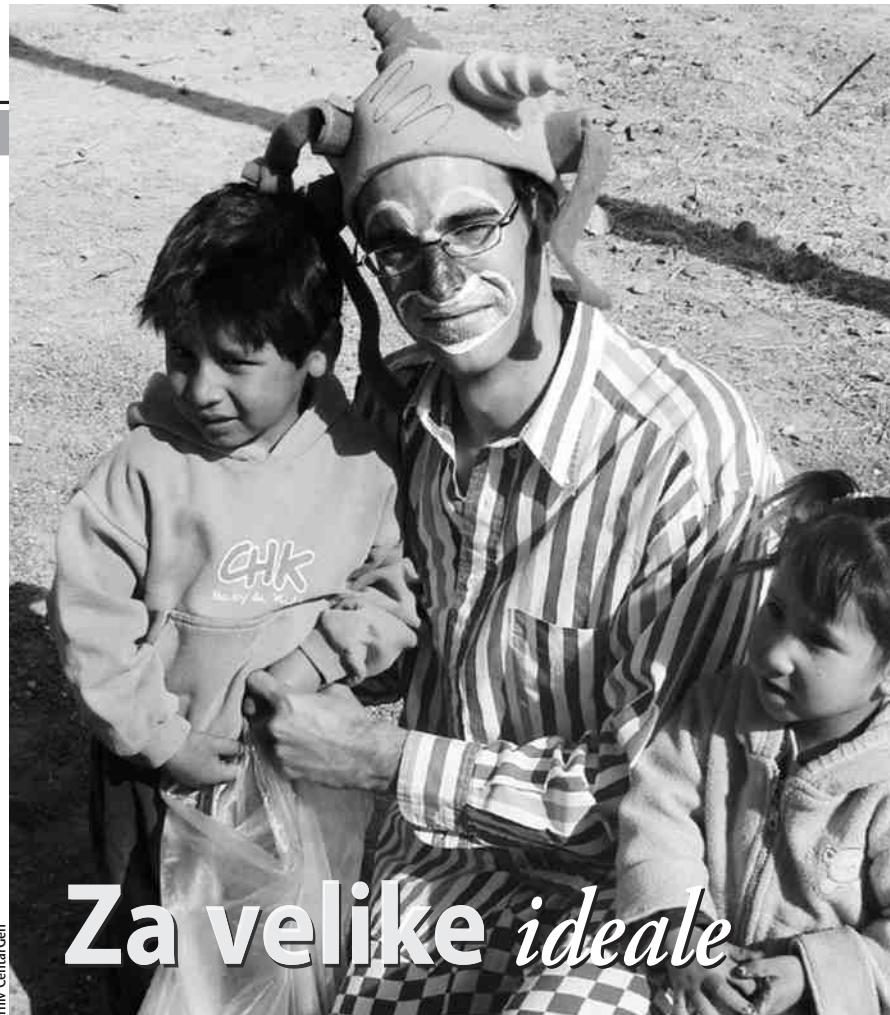
Juanma se rodio 28. siječnja 1986. u Mendozi (Argentina), gradu podno Anda, kao četvrt dijete u skladnoj obitelji. Koji su ga poznavali sjećaju se da je bio pun volje za životom i nije dopuštao da mu pobegne ni trenutak.

Uvijek se isticao poticajem da se daruje drugima, no postojao je jedan poseban trenutak, nakon jedne nesreće, kada se pitao o smislu svoga života i kako ga utrošiti. Rekao je da mu je tada Bog dao drugu priliku i da je ovoga puta ne želi ispustiti.

Zato je počeo duboko traganje za nečim što bi ispunilo njegov život. Od jedne djevojke iz Pokreta fokolara koja je s njim studirala upoznao je ideal jedinstva. Od tog je trenutka shvatio da se isplati dati sve za Boga. Podsjećao je na trgovca iz Evandželja koji je našao dragocjeni biser i rasprodao sve što je imao da bi ga kupio. Ovaj "ideal" za njega je bio svijet u kojemu smo svi braća i za taj se san zauzeo u prvim redovima.

Oduševljavala ga je misao da taj ideal glazbom prenosi drugima. Kao plod toga uvjerenja nastao je koncert "Ruka za mir". Često nam je govorio da je u tom razdoblju otkrio mogućnost da živi 24 sata na dan, ostvarujući s drugima taj san: u svakodnevici, u konkretnosti, u jednostavnosti, ali ciljajući na velika djela.

Nakon što je u listopadu 2006. sudjelovao na marijapoliju, otpotovao je na šest mjeseci

arhiv CentarGen

Za velike ideale

u Englesku. Po povratku zauzeo se svim snagama u aktivnostima Mladih za ujedinjeni svijet, a u siječnju 2007. želio je postati GEN. Tako je započeo predivnu avanturu s drugima GEN.

Njegova ljubav nije poznavala granica. Gdje bi prolazio, sijao bi želu da se i drugi pridruže njegovu snu. Njegov način života privlačio je vrlo različite ljudе.

Pratio je adolescente Pokreta i njihov rast u idealu jedinstva, a volio ih je na poseban način. Imao je poseban dar za djecu i na priredbama se volio obući u klauna. Mnogi su ostali dirnuti njegovom zaraznom radošću. Među njima i prijatelji iz jedne siromašne četvrti u Mendozi s kojima je dijelio nastojanje u izgradnji pravednijeg svijeta; učenici škole u kojoj je radio i smatrao ju idealnom školom; kao i svi oni koje je susretao svakoga dana, pa čak i oni koje je upoznao na svom posljednjem putovanju.

S prijateljem Federicom 25. siječnja otišao je na odmor na vrlo lijepo mjesto El cajón azul u regiji

Rio Negro, na jugu Argentine, blizu 42. paralele. Nakon tri sata uspinjanja stigli su na predivno mjesto. Juanma je dugo isčekivao to putovanje. Toliko je bio zanesen krajolikom da je rekao Federicu: "Ovo je Božja kuća, ovo mjesto je raj, ovdje je Bog". Fede mu je odgovorio: "Ali Juanma, Bog je posvuda". A on će: "Da, ali kad bi birao jedno mjesto, sigurno bi ovdje smjestio svoj središnji ured".

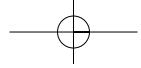
Nakon što je zamolio prijatelja da ga fotografira, na tom je mjesetu poskliznuo u brzace rijeke.

Njegovo su tijelo našli nakon šest dana traženja. Juanma je stigao do cilja, onoga konačnog, da prebiva uvijek u Bogu, kako je to i želio.

Naučio nas je da nema isprika da se potpuno darujemo, usprkos svim našim greškama. Sada je na nama da uzmemmo štafetu palicu i da molimo kako bi svjedočanstvo njegova života pobudilo sve više "ludihi" za velikim idealima.

**Di
Santiago
Mampel**

Juanma je imao poseban dar za djecu i na priredbama se volio obući u klauna.

OBITELJ

*Sudionici drugog
susreta
rastavljenih
i ponovno
vjenčanih parova
u Castel Gandolfu*

Tko me ljubi, njemu ću se očitovati /2

*Bilješke sa drugog
susreta rastavljenih
i ponovno vjenčanih
parova
u Castel Gandolfu*

Ivana
Cvetković

Upsihologiji je poznata potreba osobe da bude priznata u svom osobnom identitetu. Puno puta se to ne dogodi, pa se može pasti u kriju ili depresiju. No moramo znati da nas Bog nije ostavio slučaju ili sudbini: u takvim životnim situacijama Bog nam daje bazičnu sigurnost. On me prihvata (Izajja 49,15), ljubi, a po toj ljubavi ja imam beskrajnu vrijednost. Ako me drugi dovoljno ne cijene, ako ne poznavaju moju vrijednost- to postaje njihov problem, a ne moj. Međutim, ako Bog mene ljubi ovakvom ljubavlju, ljubi i druge, i one koji su mene povrijedili - dakle, svi smo djeca istoga Oca! S druge strane, ako nam se čini da je neka osoba smo negativna, ako u njoj vidimo

samo negativne strane- nešto nije u redu s nama.

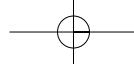
"Odnosi u obitelji uvijek su složeni, a što više rastemo u samopoštovanju, sposobniji smo istinski ljubiti bližnjega. Život udvoje je poput penjanja na planinu. Ako želiš stići na vrh, moraš proći put... a kada dosegneš jedan vrh, težiš novim vrhuncima. Uvijek je prisutan rast, napredovanje", zaključio je svoje izlaganje dr. Scotto.

Djeca

Dr. Maddalena Triggiano, obiteljska psihoterapeutkinja, posebno se u svom predavanju osvrnula na probleme koje imaju djeca u novim zajednicama. S obzirom da osobe koje su proživjele razvod imaju manjak povjerenja, u početnim mjesecima ili godinama bit će od najveće važnosti vježbati umijeće ljubavi kroz vježbanje povjerenja u sebe, u druge/bližnje i u Boga Ljubav. Svatko se prirodno boji ponovnih pogrešaka iz prošlosti i nuda se da se to više neće dogoditi, ali nije

dovoljno samo čekati da se dobije povjerenje od nekoga-trebamo postati osobe od povjerenja. Važno je da ponovno vjenčane osobe ne misle da trebaju biti odbačene jer su pogriješile, ali se ne trebaju ni prikazivati herojima jer je drugi brak složena situacija u kojoj je najbolji stav: početi ispočetka ljubeći. Unutar para povjerenje se može osnažiti tako da uvijek uoče i pohvale pozitivno kod supružnika te da traže trenutke samoće s Bogom kako bi postali sposobni uspostavljati odnose.

Dr. Triggiano smatra da je za roditelje važno prevladavati vlastite ograničenosti i biti nenavezani na greške koje su činili kao roditelji u prošlosti. Zdrav odnos s djecom stvara se aktivnim slušanjem, koje im pomaže da se izraze, a time i vrate povjerenje u odraslu osobu, što je temelj zdravog samopoštovanja. U novoj zajednici sve je novo, od novih životnih partnera do nove djece koja postaju novi članovi obitelji-posinci i pokćerke, djeca dobivaju novu "braću", pobraću i

posestre, a sve to treba uvažavati. Naime, netko može smatrati novu osobu uljezom, drugi se u obitelji može osjećati krivim za razvod; neki su roditelji pretjerano zaštitnički naklonjeni prema djeci, gotovo neprijateljski nastrojeni prema novom članu obitelji. U takvima situacijama najbolje je biti potpuno jasan u komunikaciji. Kako to činiti?

Dr. Triggiano dala je 3 ključa koji mogu biti od velike pomoći roditeljima u novim obiteljskim situacijama:

1. nova osoba se ne smije ponašati nadmoćno prema djetu (posinku ili pokćerk), ne mijenjati svijet djeteta na silu i ne nametati mu se. Ukoliko se u tome pogriješi, dijete neće prihvati novu bračnu situaciju. S djecom se u tom razdoblju treba odnositi pažljivo i oprezno jer ona moraju promijeniti cijeli svoj život - odnose, kuću, možda čak i navike, a to je ponekad previše za njih;

2. odrasla osoba treba jasno razlikovati svoj identitet i svoju novu ulogu. Dijete ima samo jednog oca i samo jednu majku, ali funkciju majke i oca djeca mogu dobivati preko očuha i mačehe (hrvatski jezik razlikuje mačehu kao očevu ženu njegov-

oj djeci i pomajku - izraz koji ima više pravno značenje, pomajka je ona žena koja je posvojila dijete).

3. komunikacija između rastavljenih roditelja treba se nastaviti zbog djece. Ukoliko je prekinuta, treba prvi krenuti u tom smjeru - koliko god to izgledalo teško ili nemoguće. Kada roditelji koji više nisu bračni partneri ostaju u kontaktu, to djetetu daje iznimnu emotivnu sigurnost, ali je i dokaz da se može započeti novi odnos usprkos razvodu.

Komunikacija između roditelja

Odnosi u obitelji uvijek trebaju štititi slabe, a u ovom slučaju to su djeca. Njih treba zaštiti i spasiti, a to vrlo kvalitetno uspijevaju i ovakve obitelji. Naime, djeca su u ovim situacijama izložena podnošenju izbora koji nije njihov i ona htjeli to roditelji ili ne htjeli - pate. Ova patnja rezultira gubitkom samopoštovanja kod djece jer ona preuzimaju na sebe patnju odvojenosti od drugog roditelja da ne bi patio roditelj s kojim dijete živi (rastava i ponovno vjenčanje). Vrlo je čest slučaj da se bivši supružnici još uvijek bore i

svađaju preko djeteta, a to kod djece izaziva psihosomska obojenja (kronične glavobolje, bolovi u želudcu, manjak apetita, alergije...) jer agresivnost i negodovanje koju djeca osjećaju u takvim situacijama potiskuju i usmjeravaju prema sebi. Djeca se zapravo srde na roditelje. "Prva je dakle zadaća roditelja da aktivno slušaju svoje dijete, pa i onda kada djeca ne govore puno ili ne govore uopće - treba naći načina da shvatimo što dijete misli i proživljava. Manja djeca, na primjer, šute jer ne znaju izraziti osjećaje i misli, dok adolescenti šute jer osjećaji i misli još nisu jasni u njima. Roditelji trebaju koristiti manje riječi, a više strpljivog slušanja, a iz cijelog njihovog bića treba isjavati želja da se djeca izraze. To su osjetljive i složene situacije, no uvijek se može sijati prijateljstvo, želju za mirom, biti strpljivi, pažljivi, ne nagliti i čekati, biti ispunjeni nadom i povjerenjem - bez obzira na sve prethodne greške - imati nadu da uvijek možemo početi ljubiti", zaključila je ovaj dio izlaganja dr. Triggiano.

Rastavljeni i ponovno vjenčani proživljavaju mnoge osjetljive i složene situacije, no uvijek se može sijati prijateljstvo, želju za mirom, biti strpljivi, pažljivi, ne nagliti i čekati, biti ispunjeni nadom i povjerenjem – bez obzira na sve prethodne greške – imati nadu da uvijek možemo početi ljubiti

(2) Roberto Rigo

Susret je završio nedjeljom misom, razmjenom iskustava i doživljaja sudionika te poticajima organizatora da duhovne plodove ovog susreta pretoče u život. Sudionici su pozvani da se u svojim crkvenim zajednicama i okruženjima pridruže grupama koje žive Evandelje, da žive poruku koju su jasno čuli tih dana - da je Bog Ljubav, te je dogovoren da se za dvije godine ponovno okupe na ovakovom susretu, s novim plodovima življena duhovnih stvarnosti koje su okusili. "Onaj koji vas je pozvao na ovaj susret, pokazat će vam što i kako. I ne brinite - jaki ste, Isus vas je osnažio, molite i dobit ćete", bile su posljednje riječi modera tora susreta.

AKTUALNO

Japan je zemlja zadržljivačka, bogata, tisućletne kulture, promicatelj vrtoglavoga razvijanja

Nakon desetjeća vrtoglavoga tehnološkog uspona koji je iznjedrio gotovo savršeno tehnološki razvijeno društvo, Japan se danas suočava s ograničenostima i negativnim stranama takvoga razvijanja. Najslabija karika u lancu su obitelji. Uništava ih neodrživ životni ritam, a gospodarska kriza nije mimošla ni ovu državu. U Tokiju i drugim gradovima sve je veći

Zemlja tehnološkoga savršenstva i krize vrednota

priredila
Sonja
Eterović

broj nezaposlenih, a životni troškovi dosežu vrtoglave visine. Nestaju vjerska uporišta, a tragič-

na posljedica toga je zastrašujući porast broja samoubojstava kojih nikada nije bilo toliko. Narod koji je, nakon II. svjetskog rata, svijet zadržao svojom stvaralačkom snagom i sposobnošću oporavka, danas je suočen s novim izazovima na koje najčešće ne zna pronaći zadovoljavajuće odgovore.

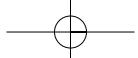
Zajednicu Pokreta fokolara u Japanu posjetili su

15. siječnja 2010. predsjednica i dopredsjednik Pokreta fokolara, Marija Voce i Giancarlo Faletti, sa skupinom suradnika iz Rima. U zračnoj luci dočekalo sedamdesetak ljudi, većinom obitelji s djecom. Usprkos hladnoći, jer i tamo je zima, svi su nazočni skinuli kapute – kako u Japanu od domaćina koji očekuju goste zahtijevaju pravila lijepog ponašanja, a odmah su im nakon toga, od najstarijih do najmladih, pomagali nositi prtljagu.

Pokret fokolara u Japanu

Tijekom pedesetih godina prošloga stoljeća nekolicina je misionara upoznala duhovnost Pokreta fokolara, a tijekom godina ona se postupno proširila

po cijelom Japanu. Danas poveći broj sinova i kćeri izraslih iz te kulture živi i promiče duhovnost jedinstva.

Uistinu je očaravajući susret s tom drevnom civilizacijom i superorganiziranim društvom, ali izazovi ne mogu čovjeka ostaviti ravnodušnim. Upravo je u tome veličina dara dobivenoga Chiarinom karizmom koja može učiniti da Isus počne živjeti u tom društvu, pa je i nastojanje da se Uskrsom Kristu omogući život u maloj kršćanskoj zajednici najvažnija zadaća koju je Bog povjerio našem Pokretu u ovoj golemoj zemlji, naglasila je Maria Voce u susretu sa skupinom predstavnika Pokreta.

Maria Voce s Rissho Kosei-kai

U svetoj dvorani Tokiju, u kojoj je još 1981. godine govorila Chiara Lubich, predsjednica Pokreta fokolara, Maria Voce se prisjetila dvaju velikih utemeljitelja: Chiare Lubich i Nikkyja Niwana.

"Duboko me se dojmio dolazak na ovo mjesto. Osjećam se

obavijena duhom naših utemeljitelja koji su žarko željeli da se naša dva pokreta povežu bratskom vezom." Tim je riječima Maria Voce započela govor u Tokiju pred više od tisuću budističkih vjernika, članova pokreta Rissho Kosei-kai, predstavnika različitih zajednica u Japanu. Gotovo trideset godina nakon proročkoga iskustva Chiare Lubich, aktualna predsjednica Pokreta fokolara, koju je predsjednik Niciko Niwano pozvao da se obrati predstavnicima japanskoga budističkog pokreta, potvrdila je svojom nazočnošću i riječima želju za nastavkom dijaloga između dva pokreta, započetoga krajem sedamdesetih godina prošloga stoljeća.

Maria Voce prisjetila se proteklih godina i dubokoga prijateljstva koje je povezalo članove dvaju pokreta i učinilo da se diljem svijeta prepoznaju pravom braćom i sestrama. Citirajući Chiaru, rekla je: "Pripadamo različitim vjerama, različitim narodima i različitim kulturama no, usprkos tomu, postoji *nešto* što nam je zajedničko. A to *nešto* nije plod ljudskih nastojanja i nauma već nadnaravnoga, djelo je Božje u svrhu ostvarenja cilja koji je on zamislio, a koji nama još nije potpuno znan!" Tijekom proteklih desetljeća sudjelovali smo u razotkrivanju toga nauma i ovaj je susret samo potvrda želje i odluke da nastavimo ostvarivati opće bratstvo.

Snažno i jasno to je više puta naglasila tijekom svojega govora. "Prihvatajući Chiarinu baštinu, duboko sam u srcu osjetila želju i potrebu da se založim za ono što je, prigodom prve obljetnice Chiarine smrti, zapisao predsjednik Niciko Niwano: 'Vjerujem da će povezivanje duhovnosti ljubavi i jedinstva Chiare Lubich s duhovnošću suošjećanja i jedinog posrednika Nikkyja Niwana biti golema snaga, sposobna suočiti se s izazovima svijeta i

vremena. Stoga želim da ova veza postaje sve jačom i zajedno nas vodi putem istine. Na tome želim raditi s vama!"

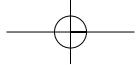
"Potpuno se slažem s riječima Nicika Niwane – nastavila je Maria Voce. Spas svijeta ovisi o ljudima koji ne nose nekakvu ograničenu, nego opću struju ljubavi. Put je to kojim, bodreći se uzajamno, već hodimo zajedno. On nas neprekidno potiče na obraćenje srca i postajemo sve svjesniji da, što više ljubimo čovjeka – kako nam je Chiara uvijek govorila – više pronalazimo Boga."

Maria Voce govor u Svetoj dvorani budističkog pokreta Rissho Kosei-kai u Tokiju, nakon što je susrela njihovog predsjednika Nichika Niwana (na stranici lijevo)

(3) arhiv SJF

Istoga dana poslijepodne Maria Voce je provela dva sata s mladima ovoga budističkog pokreta, odgovarajući jasno, životno i neposredno na njihova pitanja. Sve je potvrđivalo da je tijekom proteklih godina ostvarena vrlo plodna suradnja između mladih članova dvaju pokreta.

ZEMLJA TEHNOLOŠKOGA SAVRŠENSTVA I KRIZE VREDNOTA

Susret s članovima Pokreta fokolara

*Mladi članovi
Pokreta fokolara
iz Japana
predstavljaju se
svojim iskustvima
i pjesmama*

Institut za talijansku kulturu u Tokiju bio je 18. siječnja mjestom susreta 380 članova Pokreta fokolara s predsjednicom i dopredsjednikom.

U srcu glavnoga japanskog grada među članovima Pokreta vladalo je pravo obiteljsko, blagdansko ozračje. Prispjeli su iz različitih dijelova Japana, od Hokkaido do Okinawe. Najbrojnije su bile skupine iz Nagasakija i Tokija u kojima je Pokret najduže prisutan.

Čitav niz istinitih životnih priča svjedočio je o pobjedi nade. Program je bio isprepleten vrhunskim umjetničkim točkama koje su otkrivale mističnu i sjetnu japansku dušu. Dvije atomske bombe, bačene na Hirosimu i Nagasaki prije šezdeset i pet godina, ostavile su duboke rane u

(2) arhiv SV

dušama ljudi i još su uvijek prisutne. Provlačile su se kroz čitav program i odzvanjale u iskustvima, plesovima i pjesmama, poput one *Zvona Nagasakija*, koju je svojim prelijepim glasom otpjevala Miyako, podsjećajući na ono što se spustilo s neba u kolovozu 1945. godine, ali istodobno ulijevajući nadu u svijet bez rata.

Društveni izazovi Japana

Raznolika su i znakovita iskustva koja proživljavaju članovi Pokreta suočavajući se s izazovima japanskoga društva. Problemi obitelji, pretjerani potrošački mentalitet i relativizam isplivali su na površinu i u razgovoru s Marijom Voce i Giancarлом Falettijem. Mladi i odrasli postavili su im desetak pitanja na koja su oni duboko i jednostavno odgovorili, podcrtavajući da se ne trebaju osjećati zakinutima zato što ih je malo. Za sve nas jako je važna svijest da smo od Boga primili neprocjenjiv dar – duhovnost zajedništva. Darovan je svakome od nas osobno, ali i za sve ljude. Kvasca je uvek malo u odnosu na brašno, ali kvasac brašno mora prokvasiti kako bi se

tijesto diglo.

Osim toga, ako je istina da živimo u svijetu u kojem ljudi, osobito mlade, guši očaj, ne smijemo zaboraviti "da sreću pruža samo sigurnost da nas Bog ljubi. Onaj tko se susreo s Bogom pomoći će drugim ljudima da ga i oni osjete, svjedočeći im evanđeosku ljubav. Vrednote ne smiju nestati, naprotiv, moraju biti ponovno otkrivenе i vrednovane – jer samo ćemo tako dati važan osobni prinos kulturi vlastite države", naglasila je u razgovoru Marija Voce.

Naprijed, malim koracima!

Na kraju je jedna mlada žena upitala predsjednicu: "Koju biste poruku uputili nama koji živimo u Japanu?" Ona je, bez razmišljanja, odgovorila: "Budite sretni zato što ste izabrani da živate ovdje! Budite sretni što pripadate ovoj obitelji!"

A zaključne riječi bile su nadahnute profinjenim koracima narodnoga japanskog plesa: "Jednom kad napravite korak, ma kako mali bio, ne vraćate se natrag zbog vjernosti koju njegujete. Zato, naprijed malim koracima!" ■

AKTUALNO

Posjet gradiću Faro Waltera Kostnera, autora Tina i Nina, bio je prigoda za susret s ovim umjetnikom čije smo kratke stripove godinama objavljivali na stranicama našeg časopisa. Usprkos obilnom snijegu, u dvorani se 10. veljače okupilo 50-ak zainteresiranih.

Walter nas svojim stripovima nema namjeru nasmijavati niti davati odgovore, već jednostavno izazvati osmijeh na licu i potaknuti da se na trenutak zaustavimo, kao kada navečer promatramo nebo tražeći prvu zvjezdu...

Više su godina dva klauna povezivala didaktički program u vrtiću "Zraka sunca" u Križevcima. Ta dva lika davala su pečat radosti, kako u vrtiću tako i izvan njega, a postavili su i solidne temelje pozitivnim vrijednostima kao što su altruizam, solidarnost, vrijednost prijateljstva, kultura davanja, odnos s prirodom, ekologija, zajedništvo.

Odgovarajući na pitanje, Walter je ispričao kako su nastali Tina i Nina. Šesnaestogodišnji dječak koji je prolazio teške trenutke počeo mu je pisati pisma. Svirao je u jednom sastavu i želio glazbom mijenjati svijet. Bio je pun idealja, baš kao i Walter koji je na pismo odgovorio nacrtavši klauna, a predstavljao je tog dječaka. Tom klaunu je trebao sugovornik, a to je bio

Vrijednost svih vrijednosti

drugi klaun koji je predstavljao Waltera. Slijedila su druga pisma i drugi crteži i stripovi. Iz tih stripova nastala je knjižica koja je upravo ovih dana izašla i na hrvatskom jeziku.

Saznajemo da vrijednosti koje promiču dva klauna imaju dva izvora. Jedan su djeca, a drugi Evandelje. "Ako ih svijet ne zagadi, djeca posjeduju vrijednosti u sebi. Bilo bi dovoljno njegovati ta sjenama koja postoje u njima i rasle bi doista humane osobe. Djeca su uvijek zadržljena životom, nemaju predrasuda, otvorena su drugima, daruju se s povjerenjem. Drugi izvor je Evandelje koje sam otkrio kad sam imao 17 god."

U to vrijeme Walter je tražio smisao života. "Živio sam dobro, imao sam sve. Po profesiji sam bio kipar. Ali sve mi je izgledalo bez smisla. Puno sam čitao kako bih

shvatio smisao. Dostojevski mi je kroz svoja djela pomogao razumjeti Evandelje. Tako sam se sreo s Isusom koji je odgovorio na sva moja pitanja. Razumio sam da trebam živjeti što je On živio, ali nisam znao odakle započeti. Mislio sam da trebam kao Majka Terezija ići siromasima, pa sam u 21. godini sve ostavio s namjerom da odem u Indiju. No prije toga sreo sam mlade Pokreta fokolara. Oni su bili osobe koje nastoje živjeti što piše u Evandelju. Tamo je za mene počeo sasvim novi život."

Walter nastoji prenijeti svojim stripovima vrijednosti proizilaze iz življenog evandelja. Bit evandelja je ljubav, a ljubav je vrijednost svih vrijednosti. "Iz nje proizlaze sve druge vrijednosti, kao što iz korijena stabla niče puno grana: solidarnost, pravednost, osjećaj prema patnji drugoga, sve ima korijen u ljubavi. Ovim kratkim crtežima nastojim pomoći djeci ali i odraslima da nađu taj korijen. On je univerzalan i vrijedi za svakoga, bez obzira vjeruje li ili ne vjeruje, je li budist ili musliman. Mojim skromnim doprinosom preko ovih malih junaka, želim nositi naprijed tu veliku stvar", rekao je Walter.

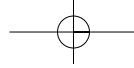
U razgovoru s Walterom bilo je mjesto i za crtanje, pa su neki maleni sudionici otišli kući sa svojim crtežom. A ugodno popodnevno druženje izmamilo je osmijeh na licu sudionika i potaklo ih da se na trenutak zaustave... ■

Walter Kostner,
autor Tina i Nina,
na susretu
u gradiću Faro
u Križevcima

**Dina
Perkov**

(2) BeZet

IZ ŽIVOTA HRVATSKE CRKVE

"Dopustite mi, draga braćo i sestre u Kristu, da ovu svoju homiliju započnem molitvom, koju sam zapisao u dan kad sam prije točno 11 godina s mons. Josipom Mrzljakom – bio zaređen za biskupa. Tada sam napisao:

'Gospodine, ti si vodio moj život do sada. Ne napusti me ni od ovoga današnjeg dana, u novoj službi - za koju vjerujem da mi je dana po tvojoj volji. Molim Te, Gospodine, ne ostavi me. Molim Te, Gospodine, čuvaj me. Ti znaš da sam ja nevrijedan službe koja mi je povjerena, ali ja jednako tako znam kako Ti voliš upravo slabe izabirati za svoje poslanje.'

Tebe, koji si prijatelj ljudi, molim učini i mene prijateljem svima, učini me odsada svakome bližim, pristupačnijim i jednostavnijim. Učini me svojom ispruženom rukom pomoćnicom dragom našem Nadbiskupu Josipu, svoj braći u biskupstvu, svim prezbiterima i đakonima, svakom bratu i sestri u našoj i sveopćoj Crkvi i svakom čovjeku. Daj da samo Tebe u svim ljudima ljubim. Gospodine, Ti znaš. Ti sve znaš. Amen.'

Ponovna uspostava *Sisačke biskupije*

**Željko
Scotti**

Tako sam molio prije 11 godina. Još više danas tako vapijem Gospodinu. Ali ne samo za sebe, već od sada osobito i za moju Crkvu sisačku, biskupiju koju je papa Benedikt XVI. ponovno uspostavio, mogli bismo reći – kako mi je u svojoj čestitki to napisao prof. Ivan Golub – koja je „uskrsnula biskupija“. Bila je dugo mrtva, ali je sada oživjela i danas se radujemo zbog njezine ponovne uspostave, nekoć slavne Sisačke Crkve s brojnim pastirima i vjernicima, Crkve mučeničke na čelu sa svetim biskupom Kvirinom. Nadam se da se sv. Kvirin danas s nama u nebu raduje. Gleda nas i Crkvu sisačku, kojoj je bio na čelu početkom 4. stoljeća, kada je za Krista podnio mučeništvo jer zna da njegova žrtva nije bila uzaludna, da je krv mučenika uvijek bila sjeme novih kršćana."

(Iz homilije mons. Vlade Košića na misi preuzimanja službe sisačkoga biskupa, Sisak, 6. veljače 2010.)

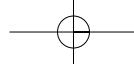
50 obljetnica smrti *blaženog Alojzija Stepinca*

"Ono što se očima bezbožničkim čini kao kraj, kao potpuni neuspjeh, u stvarnosti će zapravo donijeti nagradu mira i nadu. Ono što je u ljudskim očima kazna, zapravo je samo kušnja, čišćenje u Božjem taljiku kako bismo postali čisto zlato u njegovim rukama. To je perspektiva uskrslog Krista, onoga koji je nadišao ovozemaljski svijet kako bi postigao puninu Božjega svijeta.

Te iste perspektive pronalazimo i u životu blaženog Alojzija Stepinca: u bezbožničkim očima njegov život je izgledao kao slijed nesreća, a montirani proces protiv njega koji ga je osudio kao sudionika fašističkog režima i neprijatelja vlastitog naroda, nije mu samo oduzeo fizičku slobodu, nego i čast, dostojanstvo pred njegovim sunarodnjacima i svijetom. No, kardinal Stepinac je znao da je u Božjim rukama. Ta spoznaja dala mu je snagu i hrabrost. Kao što je i sam potvrdio više puta, bio je spremjan žrtvovati vlastiti život za istinu, za jedinstvo Crkve u Hrvatskoj s nasljednikom Svetoga Petra. God. 1945. napisao je svojim svećenicima: "Moja je savjest čista i mirna pred Bogom, koji je najvjerniji svjedok i jedini sudac naših djela, pred Svetom Stolicom, pred katolicima ove države, pred hrvatskim narodom." Tko na ovakav način razmišlja i djeluje, takvoga obično smatramo herojem. No, ovdje se radi o nečemu puno više od herojstva. Alojzije Stepinac ostavio je iza sebe ljudsku perspektivu i gledao je na svoj život Božjim očima. Ta promjena perspektive pogleda osvjetljjava svaku životnu okolnost novim svjetлом, svjetлом Uskrsa, svjetлом Božje istine koja nadilazi ljudski pogled.

Na to smo pozvani svi mi koji se nazivamo kršćanima, a na poseban način mi zaređeni za službu Dobroga Pastira."

(iz homilije pročelnika Kongregacije za nauk vjere kardinala Williama Josepha Levade o 50. obljetnici smrti blaženog Alojzija Stepinca, Rim, 10. veljače 2010.)

Uprepunoj dvorani Vjenac Nadbiskupijskog pastoralnog instituta u srijedu 24. veljače održana je tribina "Zajednički vidici", u organizaciji Ureda Zagrebačke nadbiskupije za vjerouauk u školi. Tema: "Postmoderna i identitet" svakako vrlo aktualna, a predavači ugledni profesori sveučilišta u Zagrebu: prof. dr. sc. Tonči Matulić i dr. sc. Krunoslav Nikodem. Ova vrlo lijepa i lijepo organizirana Tribina održava se svake četvrte srijede u mjesecu i to od siječnja do svibnja kako nas je i izvijestila predstojnica Ureda za vjerouauk u školi i voditeljica tribina sestra prof. dr. sc. Valentina Mandarić. Postmoderna i njezine krize, uzroci krize identiteta te odnos pojedinca i društva su kao lice i naličje identiteta. Ono dovodi do krize Boga i krize čovjeka. Gdje su granice identiteta, je li čovjek žrtva vlastita identiteta i koji su kriteriji razlikovanja identiteta? Na ta i mnoga druga pitanja sijao je svoje misli dr.

Zajednički *vidici*

Matulić koji je istaknuo da mi svoju vjeru živimo u osobi Isusa Krista koja je ucijepljena i konstituirana stvarnost nas samih, a nikako naša vlastita osobnost, pa prema tome ni naš vlastiti identitet, već onako kako nam je On podario: "Ljubav". Profesor Nikodem svoje je predavanje fokusirao na pitanja identiteta u kontekstu društvenih pitanja. Razradivši ih na sociološka pitanja, vrlo lucidno i intrigantno je ponudio shemu identiteta tradicionalnih modernih i postmodernih društava te koje su istovjetnosti a koje razlike, kao i koji sve vanjski a koji unutarnji faktori utječu na današnji identitet. Na kraju je rečeno da treba graditi kulturu povjerenja jer je ona ključna za prevladavanje postojećih poteškoća u razumijevanju vlastitog identiteta kao i razumijevanju tuđih identiteta.

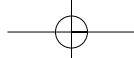
"Raspoloživost za Boga otvara nas raspoloživosti za braću i raspoloživosti za život, koji razumijevamo kao solidarnu i radosnu zadaću."

Ovim poticajnim riječima Benedikta XVI. iz enciklike "Ljubav i istini" otpočeo je novi ciklus socijalnih tribina četvrtkom u 19 sati. Encikliku je 18. veljače predstavio pomoći biskup zagrebački mons. dr. sc. Valentin Pozaić, a o socijalnom nauku Benedikta XVI. nadahnuto je govorio prof. dr. sc. Stjepan

Socijalne *tribine*

Balaban. U dobro posjećenoj dvorani Vjenac u Zagrebu, prof. dr. Spiro Marasović u duhu nove papine Enciklike govorio je o suradnji i besplatnosti u ljudskoj obitelji kao odgovor na krizu. Jednako lijepim i osmišljenim riječima fra Špiro kao naš ugledni teolog i promicatelj socijalnog nauka Crkve i član Komisije HBK za promicanje socijalnog nauka, važući svaku riječ, dao je dijagnozu i analizu stanja današnje ekonomske krize iz vidika Benedikta XVI. Rekao je da je naša kriza rezultat etičkih i moralnih normi čovjeka koji je u središte svijeta stavio profit, a ne čovjeka. Papa u svojoj enciklici zagovara liječenje krize uvođenjem etičkih i moralnih normi u svjetski etos, smatra da je taj model prihvatljiv svima, te da u darivanju i besplatnosti uzor mogu biti fokolarini. Treba uvoditi tržište besplatnosti preko civilnog sektora i stvarati ekonomiju besplatnosti kao ekonomiju života. U tom smislu Crkva kao dio civilnog društva, njene institucije, udruge, zajednice, skupine, pokreti i pojedinci pozvani su na taj angažman ljubavi i uzajamnosti.

U nastavku je prof dr. sc. Tihomir Domazet iz Hrvatskog instituta za financije i računovodstvo govorio o putovima ulaska i izlaska iz krize, iznoseći cijeli niz ekonomskih podataka i ozbiljnih analiza kako za svijet tako i za Hrvatsku.

DUHOVNOST JEDINSTVA

Uprvoj temi o Bogu Ljubavi, pripremljenoj za Marijapoli 1959., Chiara kaže da ako krenemo na početke našeg Pokreta, "nalazimo veliko ime, ime koje sažima sav naš život: Bog".

On je Ideal koji je Chiara izabrala kao jedino sve svoga života.

U prvom trenutku – potvrđuje Chiara – On je "za nas bio samo ime jer ga nismo vidjele. Samo smo vjerovale u njegovo postojanje. Vjera u Vječnoga Boga učvršćivala se jasnim shvaćanjem da je sve ostalo isprazno i prolazno", što je u ratnim strahotama bilo očito.

Zatim je njegovo "blago svjetlo", kaže Chiara, ušlo i rasvi-

Chiara – Bog me ljubi neizmjerno. (...) Kažem to, ponavljam svojim priateljicama: 'Bog te ljubi neizmjerno. Bog nas ljubi neizmjerno'."¹

Bog, "neopisiv, neizreciv, neizmjeran, vječan" objavljuje Chiari samoga sebe, otkriva joj svoju neizmjernu ljubav, svoje očinstvo, svoju providnost, da obuhvaća sve i svaku stvar. To njegovo očitovanje je i očitovanje Njegove ljubavi, jest Ljubav, dar samoga sebe. Doživjeti to pod djelovanjem posebne miliosti daje Chiari posve novu spoznaju o Njemu. Sada "zna" tko je Bog: Bog je Ljubav. Otkriće Božjeg djelovanja – djelovanja same ljubavi – u svojoj osobnoj povijesti i povijesti

la objavu osobne Božje ljubavi spram sebe – bila je uvjerenja, i govorila je drugima, da Bog neizmjerno ljubi svakoga, sve.

To je znak da je Bog izabrao za svoje oruđe, u vidu ostvarenja svoga nauma čija se sveopća dimenzija već naslućivala. On je obasiao svojim svjetlom da ga prenosi, da ga posreduje; dao joj je svoju ljubav, a s njom i jaki poticaj da Ga kao takvoga objavi i da Ga svjedoči svim ljudima.

Brojna pisma iz prvih vremena potvrđuju Chiarinu potrebu da posreduje svima tu temeljnu istinu i da ih sve povuče u novu viziju čovjeka i svemira.

Bog nas ljubi neizmjerno.
"Od tog trenutka – pripovije-

Bog te ljubi neizmjerno

Uломak iz izlaganja predsjednice Pokreta fokolara o očitovanju Boga Ljubavi na njegovim počecima, prijedlog je za život svakom čitatelju

jetlilo nas, obuzelo je dušu, ne gušći prijašnju misao, već je polagano zamjenjujući.

U Chiarinom je životu poznat događaj koji ni sada ne možemo izostaviti, a to je onaj njezin prvi i osobni susret s Bogom Ljubavi.

Godina je 1943. Chiara je mlada učiteljica. Jedan svećenik je zamoli da sat vremena u danu daruje za njegove nakane. "Zašto ne cijeli dan?", odgovori Chiara. Dirnut tom njezinom velikodušnošću, svećenik je blagoslovio, dodavši: "Sjetite se da Vas Bog neizmjerno ljubi".

"To je poput munje – sjeća se

čovječanstva, daje joj razumjeti da je Božja *bit* Ljubav. Chiara kaže: "Novost je sijevnula pred mojim umom". Nadalje: "Bila je to za nas velika novost". Ona je u prvim fokolarinama izazvala potpunu promjenu, obraćenje u načinu gledanja na svijet i na povijest, a poslijedično i na njihovo djelovanje.

Posebnom milošću Chiara odmah naslućuje da se Božja ljubav ne odnosi samo na nju, već da dostiže sve. I tu je prva novost duhovnosti, "ono više" u razumijevanju Boga Ljubavi, što se očitovalo od samoga početka.

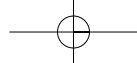
Značajno je da – čim je primi-

da Chiara – (...) primjećivale smo da je Bog posvuda prisutan sa svojom ljubavlju: u našim danima, u našim zanosima, u našim odlukama, u radosnim i utješnim događajima, u tužnim, mučnim i teškim situacijama.

On je bio uvjek prisutan, bio je na svakom mjestu i tumačio nam je da je sve ljubav: to što jesmo i što se na nas odnosit; (...) da ništa ne izmiče Njegovoj ljubavi, (...); da Njegova ljubav obuhvaća kršćane poput nas, Crkvu, svijet, svemir."²

Nesumnjiva je baština kršćanske vjere da je sama Božja *bit*

Maria
Voce

Ljubav i da Bog ljubi čovjeka. U Prvoj poslanici sv. Ivana čitamo: "Bog je Ljubav. Mi smo upoznali ljubav koju Bog ima prema nama i povjerivali joj. Bog je Ljubav. Tko ostaje u ljubavi, ostaje u Bogu i Bog u njemu" (1 Iv 4, 8-16).

Sva crkvena predaja potom je preko crkvenih otaca, mistika i svetaca, s vremena na vrijeme produbljivala tu Božju tajnu.

No također je istina - ističe Chiara - da u svijesti kršćana, (...) u njihovom načinu

molitve tako rastresene i pune interesa? Nije li Bog, Bog svakog našeg dana, svakog trenutka našega dana?

Zatim: što misliti o onim paketićima što ih dajemo siromašnima bez ljubavi? Ili o neskladu prostora, ili odijevanja? Nije li Bog, osim dobrote i istine, Bog ljepote i sklada? I nije li njegov Sin najljepši među sinovima ljudskim?

I nije li pre malo samo jedan sat tjedno posvetiti apostolatu, uz sve ostalo što radimo? Nije li

krom³ naše duhovnosti.

"Ako je riječ 'ljubav' - piše Chiara - u ono vrijeme obično izražavala prirodnji osjećaj, koji međusobno veže muškarca i ženu (...) i nije se koristila u vjerskom jeziku (...), posebno očitovanje Boga Ljubavi koje smo dobili i izravni kontakt s Riječu Božjom, osvijetlili su njezino kršćansko značenje. Štoviše, odmah smo naslutili da je ljubav srce kršćanske poruke, stoga smo bili dužni provesti je u praksi."

Za otkrićem da je Bog Ljubav slijedi odgovor: "I mi smo povjerovali u ljubav". Taj se odgovor konkretizira u temeljnog izboru: živjeti svaku Njegovu Riječ, nositi u skloništa samo Evangelje.

Izgleda proturječno, no otkriće Boga doživljenoga kao Ljubav, kao realnost istinitija i stvarnija od svake druge, dogodilo se upravo u vrijeme rata.

"Ispod pustoši smrti, razaranja, otvorile smo oči i ugledale Sunce - piše Chiara - i ono nam je ponudilo Svoje Svetlo i Svoju Toplinu. Tada smo se usmjerile prema Bogu kao prema Nekome tko je u punini ulazio u naš život, nakon što smo njegovim dopuštenjem pomeli iz naše kuće ono što je bilo manje važno. (...) On je zablistao u našim srcima kao Otac, Kralj i Brat, kao Sve; On je diktirao zakon koji se u biti zvao 'Ljubav'. ■

¹ C. Lubich, *Bog ljubav i ljubav u Pokretu fokolaru*. Skupini biskupa, Rocca di Papa 13. 2. 1979.

² C. Lubich, *Novi put*, Novi svijet 2004., str 31

³ Ivan Pavao II., *Govor Pokretu fokolaru*, Međunarodni Centar Marijapoli, Rocca di Papa, 19. 8. 1984, u OR 20-21/8/84, p.5.

⁴ C. Lubich, *Novi put*, Novi svijet 2004., str 35

⁵ C. Lubich, *Bog-Ljubav*, zapis od 15. listopada 1959. (prepravljena tema s Marijapoli 1959.). "Bog se očitavao duši kad smo Ga uzljubili". Il "trattatello innocuo", u *Erano i tempi di guerra...* Rim 2007., str. 3-4.

arhiv CN

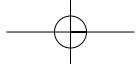
razmišljanja i djelovanja, nije više bila tako živa stvarnost Boga Ljubavi, kojega je apostol Ivan navijestio.

Govoreći mladima u Paderbornu, u Njemačkoj, 1999. godine, Chiara podsjeća kako je, iako čvrsta u svojoj vjeri, ponekad primjećivala proturječje i nedosljednost između vjere i života. Kako to da se vjera kršćana često svodi na nedjeljnu misu, i to je sve? Kako to da su

Božje važnije od svega drugoga? I nije li čudno što se tako malo razlikuje neka kršćanska zemlja od nekršćanske?

Chiara kaže da dok je bila prisnuta i ožalošćena tim dojmoma, nešto se dogodilo: Duh Sveti se očitavao i ponovno postavio u žarište stvarnost da je Božja bit Ljubav, upalivši u Chiarinu srcu - i danas opet u nama - ono što je Ivan Pavao II. kasnije nazvao "prvom nadahnjujućom is-

Bog, "neopisiv, neizreciv, neizmjeren, vječan" objavljuje Chiari samoga sebe, otkriva joj svoju neizmjernu ljubav, svoje očinstvo, svoju providnost, da obuhvaća sve i svaku stvar. To njegovo očitovanje je i očitovanje Njegove ljubavi, jest Ljubav, dar samoga sebe.

NA PUTU SVETOSTI

Vijest o skoroj beatifikaciji Chiare Luce Badano dočekana je s radošću. Kao što smo napisali u siječanjskom broju, Sveti otac je 19. prosinca objavio tzv. dekret o čudu za slučaj ozdravljenja koji se dogodio u Trstu, a pripisan je zagovoru djevojke iz Sassella. Liječnički kolegij koji je sazvala Kongregacija za kauze svetaca ispitao je taj slučaj 15. siječnja 2009. i jednodušno izrazio

Chiara Luce uskoro blažena

*Uz dekrete za Ivana Pavla II. i Pia XII.
Benedikt XVI. je 19. prosinca
potpisao dekret o čudu za Chiaru Luce*

Neven Novak

mišljenje da mu nema objašnjenja. Nakon glasanja teologa savjetnika i ispitivanja kardinala i biskupa, stigao je spomenuti dekret pape Benedikta XVI.

Tako imamo prvu članicu Pokreta fokolara koja dostiže taj cilj, jednu mladu djevojku!

Predsjednica Maria Voce, prenijela je vijest Pokretu u svijetu ovim riječima: "Upravo je objavljen službeni dekret koji je potpisao Benedikt XVI., a u kojem se priznaje put svetosti što ga je prešla naša GEN Chiara Luce Badano. Približava se, dakle, njezina beatifikacija. Ona je prva od članova Pokreta fokolara dostigla ovaj cilj i ohrabruje nas da vjerujemo u logiku evanđelja, o pšeničnom zrnu koje pavši u zemlju umire da bi donijelo veliki rod. Njezin sjajni primjer pomoći će nam širiti svjetlo karizme jedinstva i navještati svijetu da je Bog Ljubav."

Chiara Luce prihvatala je Boga za jedini cilj svojega života još prije bolesti. Korijeni toga izbora nalaze se u Idealu jedinstva Chiare Lubich.

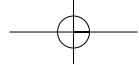
Upravo na Genfestu 1987., kada je Chiara Luce imala 17 godina, Chiara Lubich je rekla da mladi jesu proizvod društva, ali da nisu svi mladi takvi. Naime, oni očituju osjećaje, stavove, vrijednosti kojima imaju snagu utjecati na društvo i mijenjati ga. Potom ih je potaknula: "Idite naprijed ustrajno. Recite jasno da ovaj Ideal nije utopija". Chiara Luce je povjerovala u to, uzvratila je na tu majčinsku ljubav i utjelovila je u život, sve do svoje smrti. U jednostavnosti i u herojstvu visina na koje Bog uzdiže svoje odabранe kao što je Chiara Luce!

Mariagrazia Magrini, viceposlulatorka kauze, pomaže nam razumjeti što će se dogoditi nakon dekreta o čudu. "Proslava

beatifikacije bit će u rujnu u Rimu. Potom će trebati i dalje pronositi glas o njezinoj svetosti. Glavnu ulogu imat će biskupija, ali i Pokret fokolara, jer ideal jedinstva bio je život Chiare Badano. Kauza je tekla brzo, kako bi Chiara mogla biti svjetionik za sve, osobito za mlade i za bolesnike, a to su željeli u Kongregaciji za kauze svetaca."

Svetost na Facebooku

Nekoliko dana nakon objavljenja dekreta o priznavanju čuda po zagovoru Chiare Luce Badano, neposredni odjeci stigli su i putem Interneta. Pripovijest o djevojci iz Sassella koja će uskoro biti proglašena blaženom, izgleda da nije ostavila ravnodušnom niti poznatu mrežu Facebook. Njoj su posvećene dvije grupe i jedna stranica, koje broje više tisuća članova. Nakon što je objavljen dekret o čudu, taj se broj povećava iz dana u dan. Mnogo je poruka ostavljenih na 'zidu', a među

n j i m a
piše Peppe: "Proči-
tao sam kratki prikaz tvoga ži-
vota, doista dirljiv, a istodobno i
čudesan... nadam se da tvoje
svjetlo može rasvijetliti i mene".

Mnogi mladići i djevojke mole
Chiaru Luce zagovor za sve
mlade.

O učinku koji može imati
dekret u jednom nam je inter-
vjuu nedavno govorio biskup u
miru iz Acqui Terme, mons.
Livio Maritano, koji je i pokre-
nuo proces beatifikacije, snažno
vjerujući u svetost Chiare Luce:
"Ovaj dekret može biti od velike
koristi za mlade i one koji nisu
više mladi. Svjedočanstvo
Chiare Luce je snažno svje-
dočanstvo vjere, važno za sve
ljude, da čine Njegovu volju, ne
osuđujući nikad Boga. Ona

nikada nije imala trenu-
taka sumnje. Živjela je
kršćanstvo u jednostav-
nosti, bez

pokazi-
vanja.
Njezino
svjedo-
čanstvo
pobuduje
zanimanje,
divljenje, po-
ziva na ispit
savjesti.." Prije
nego što je
1999. pokrenuo
proces beatifi-
kacije i sam je
pozorno ispitao
koliko to iskustvo
može biti prodorno:
"Od 1991. do
1998. želio sam vi-
djeti kako će se širiti
glas o njezinoj svetosti,
koji sam već dijelom
vidio dok je još bila živa.
Nekoliko mjeseci nakon
njezinog odlaska u nebo
pričao sam o njoj u
biskupiji. Patnja njezinih
roditelja, Rugerra i Marije
Tereze, još je bila sasvim
svježa, pa nisam znao hoće li
uspjeti govoriti u javnosti.
Međutim, oni su svojom jednos-
tavnošću i prirodnosću oduševili
nazočne.

Poželimo da se beatifikacijom
može proširiti njezino pozna-
vanje, također i preko medija."

Još i danas, gotovo dvadeset
godina od smrti, mnoge epi-
zode iz života Chiare Luce
dolaze na svjetlo. Jednu nam je
ispričala vicepostulatorica
kauze Mariagrazia Magrini:
"Razgovarajući s majkom saz-
nala sam da joj je predložila da
'čini cvjetiće' (čine ljubavi) i da
ih svakoga dana označava
kameničima. Na kraju dana
Chiara ih je imala uvijek više
od mame. Na taj zdravi kršćan-
ski odgoj došao je susret s
Pokretom fokolara, kad je
imala devet godina. Chiara
Luce je u punini živjela susret s
Bogom i u tome ona može biti
uzor mladima, osobito mladi-
ma Pokreta fokolara." Ništa
istinitije, ako analiziramo
povratne informacije koje
pripovijest o Chiari Luce ima
na Facebooku. Korisnici mreže
percipiraju iskustvo ove dje-
vojke, preminule od tumora
kad je imala devetnaest godina,
kao snažan i autentičan primjer
življenog života. To je način
kako sredstva priopćavanja
postaju prijenosnici velikih
idealisa i posrednici za upozna-
vanje likova koji su primjer. ■

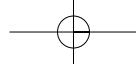
**Chiara Luce prva
če od članova
Pokreta fokolara
biti uzdignuta na
čast oltara**

Chiara Luce

- 29. listopada 1971. rodila se u Sassellu (Italija)
- Kad je imala devet godina susrela se s Pokretom fokolara
- U sedamnaestoj godini javlja se bolest, tada neizlječivi tumor kostiju, koji ona
- proživljava u darivanju Isusu. Chiara Lubich daje joj novo ime Chiara Luce.
- 7. listopada 1990. umire. Glas o njezinoj svetosti se širi
- 1999. pokreće se kauza za beatifikaciju
- 3. srpnja 2008. proglašava se časnom službenicom Božjom
- 19. prosinca 2009. papa Benedikt XVI. objavljuje dekret o čudu.

Više o Chiari Luce na hrvatskom jeziku pročitajte u njezinoj
kratkoj biografiji "Ja imam sve" u izdanju Novoga svijeta.
Internetska stranica: www.chiaralucebadano.it

MLADI

No upravo za-
to što nas je Bog
stvorio na svoju
sliku, svijet ovisi
i o našim oda-
birima. Može
izgledati besmis-
leno: svijet ovisi
o tome koliko ja
u ovom trenut-
ku sabrano u-
čim ili dobro
igram nogomet,
ili...? Da. To su
vrlo mali po-
kreti koji, ako se
zbroje, stvaraju
struju, poput
grudice snijega
koja kad se počne
kotrljati hva-
ta drugi snijeg i
pretvara se u
lavinu. I samo

photocom

jedna obojena kap malo mijenja
boju cijelog mora.

Stoga zakon da se velike preobrazbe ostvaruju malim koraci-
ma ne vrijedi samo za svaku
osobu, nego i za čovječanstvo.

Izgradnja sveopćeg bratstva
rađa se iz činjenice što ja
odabirem da budem brat
onome tko je uza me.

Mnoge teorije koje nas potiču
da mislimo na sebe, na svoj užitak,
tvrdeći da smo tako sretni,
lažne su. I doista, nakon trenutka
prividne radosti i užitka, u
nama ostaje praznina i nezadovoljstvo.

Kao što smo to već otkrili, za
razliku od životinja čovjek nema
samo instinkt: on u sebi ima
beskrajne želje koje se mogu
nasiliti samo beskrajnom
mjerom. S tim se slažu i ateistički
mislioci, a mi znamo da je to
zato što smo stvorenii na sliku
Boga koji je beskrajan.

Samo ako živimo kao Bog,
koji je oduvijek Ljubav, Dijalog,
Dar, možemo ispuniti te želje i
osjetiti se duboko sretni i os-
tvareni.

Odabiri koji mijenjaju svijet

*Da bismo došli do radikalne promjene,
trebamo imati hrabrosti izmisliti budućnost.
Mi se moramo usuditi izmisliti budućnost¹.*

Francesco
Chatel

Upovijestima velikih re-
volucionara, kao što je
Thomas Sankara, koji je
preobrazio Gornju Voltu u
Burkina Faso (Zemlja cjelovitih
ljudi), uvijek nailazimo na jake
naglaske, čitamo rečenice koje
govore o hrabrosti i o promjeni.

Danas, osobito na Zapadu,
želja za promjenom kao da je
više vezuje uz prošlost ili uz
tragične oblike terorizma nego
uz našu maštu i idealizam. No
ako malo promislimo, otkrit
ćemo da želja za promjenom
nije nestala. To pokazuju i
događaji i rečenice koje često

čujemo: želja za mirom, glazba
za bolju budućnost, planetarno
zalaganje protiv stakleničkog
učinka...

U srcu svake osobe već posto-
ji drugačija i bolja budućnost,
no često ostaje zatvorena u svije-
tu snova i želja. Razlog tome je
što često mislimo da to nije naš
zadatak nego onih koji su na
vlasti, ili da je to samo u rukama
Božjim.

Svakako, svijet je stvoren
Božjom odlukom i sve i dalje
postoji zato što u svakom
trenutku On to želi.

Naravno, gledajući oko sebe može nam doći puno sumnji, jer nam se kroz novine, časopise, knjige i razgovore s prijateljima predstavlja sasvim drugačiji tip osobe od onoga o kome govorimo i nastoji nam se pokazati da je to u redu (kroz istraživanja koja izgledaju vrlo znanstvena, potvrđena statističkim podacima). U stvarnosti nam se za model ne predlaže osoba, nego dijelovi osobe (lijepo tijelo, osjećaj...).

Statistički podaci potom (ako su dobro provedeni, što često nije slučaj), ukazuju na određenu situaciju, ali nam ne kažu je li ta situacija pozitivna ili negativna. Ako nam primjerice neki statistički podatak kaže da u nekoj državi većina ljudi imaju

pokvarene zube, to ne znači da su nesretni oni čiji zubi nisu pokvareni! Isto tako ako nam statistički podaci pokazuju da mnogi žive život na određeni način, to ne znači da je to najbolje.

Osim toga, rezultat nejedinstva između dijelova koji sačinjavaju jednu osobu i među osobama je... nesreća. Upravo zato u končnici nitko nije doista sretan. Samo što se iza svega kriju mnogi ekonomski interesi koji potiču da se tako nastavi.

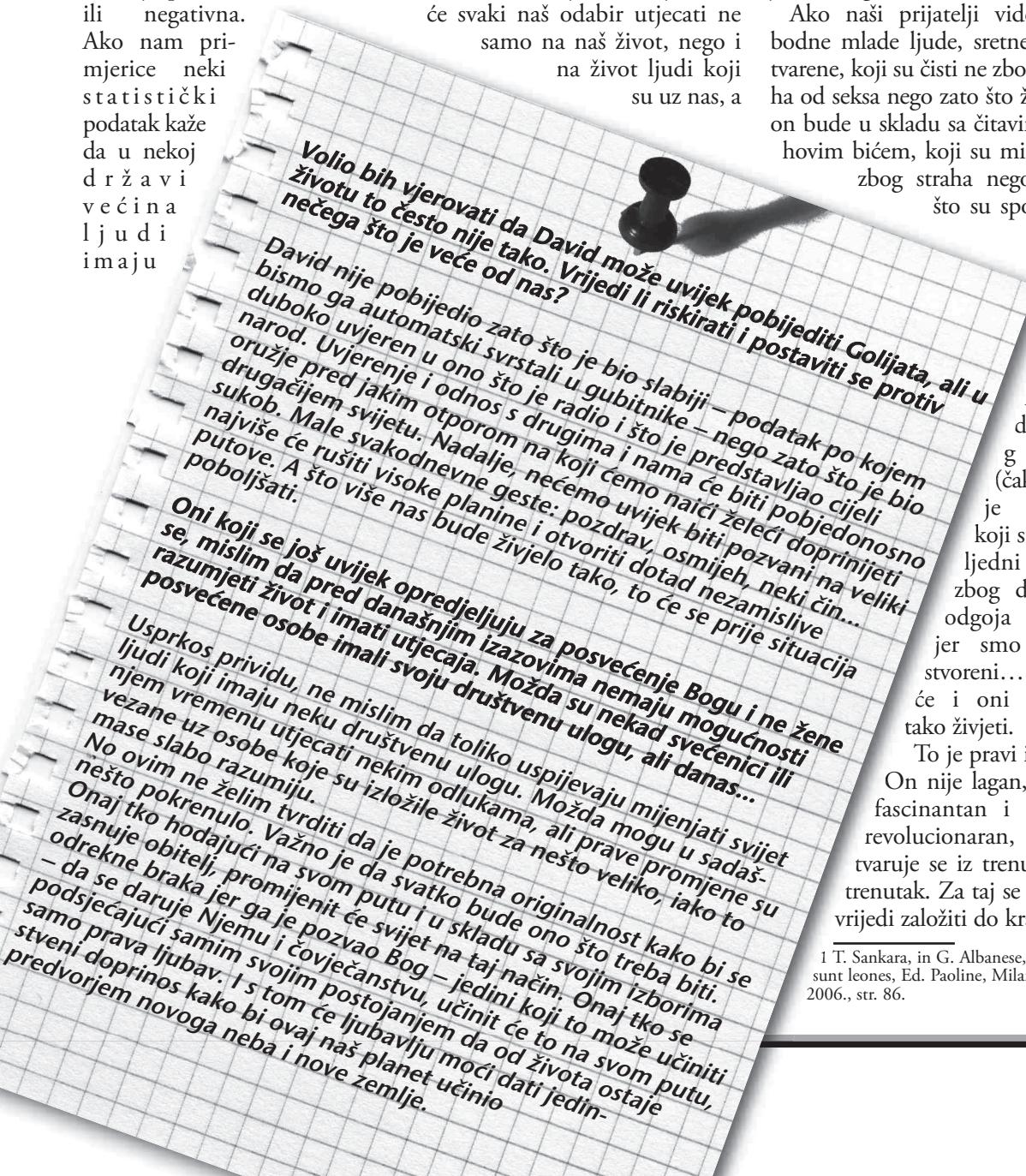
Što možemo učiniti mi, mala skupina, ali s velikim planom nad osobom?

Moramo uvijek biti svjesni da će svaki naš odabir utjecati ne samo na naš život, nego i na život ljudi koji su uz nas, a

i mnogo šire. Ako, naime, odaberem da će kupiti ili da neću kupiti određeni proizvod, istodobno će dati svoj pristanak poduzeću koje ga proizvodi. Ako prihvatom određeno ponušanje, dat će svoj doprinos obrani takvog stila života. Ako dobro odaberem put kojim ići i dobro se za nj pripremim, dat će vrijednu pomoć izgradnji svijeta. Važno je ostati slobodni u odabiru.

Općenito, ako smo razumjeli da smo stvoreni zato da ljubimo, možemo dati snažno svjedočanstvo kakav bi mogao biti svijet kad bi ljudi doista ljubili jedni druge.

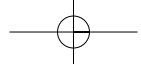
Ako naši prijatelji vide slobodne mlade ljude, sretne i osvarene, koji su čisti ne zbog straha od seksa nego zato što žele da on bude u skladu sa čitavim njihovim bićem, koji su mirni ne zbog straha nego zato što su sposobni

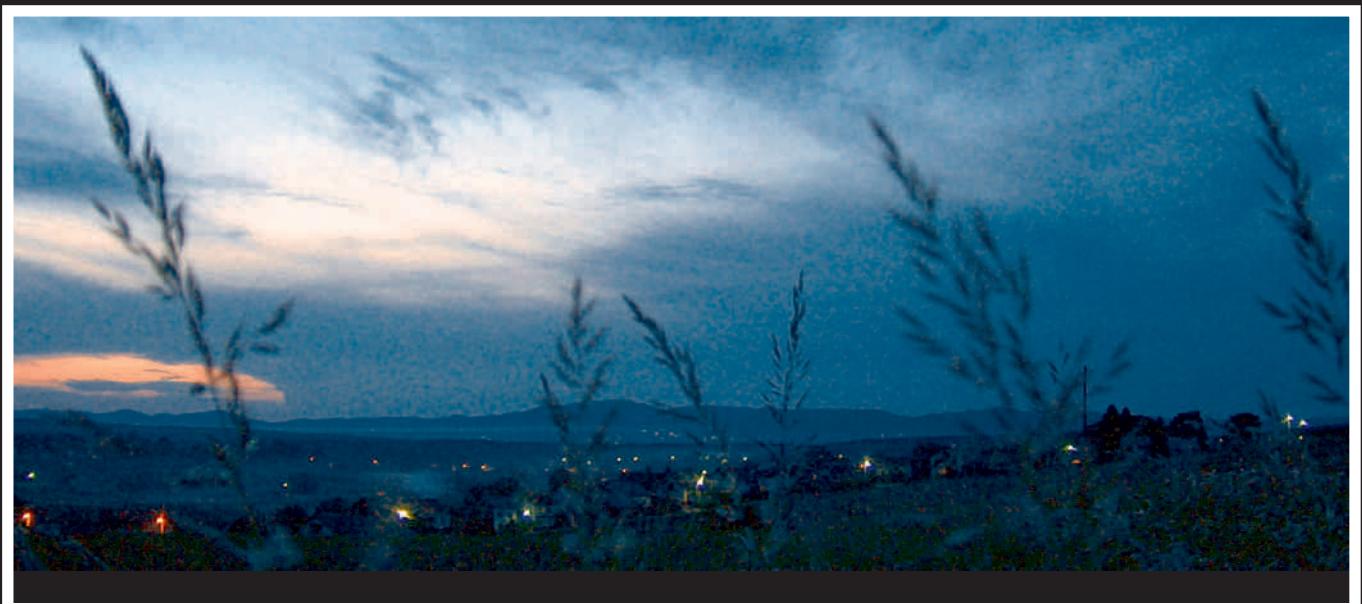
razumjeti
druženje
ogled
(čak i ako je zao),
koji su dosljedni ne
zbog dobrog
odgoja nego
jer smo tako
stvoreni... onda
će i oni željeti
tako živjeti.

To je pravi izazov. On nije lagan, ali je fascinantn i doista revolucionaran, a osvarene se iz trenutka u trenutak. Za taj se izazov vrijedi založiti do kraja. ■

1 T. Sankara, in G. Albanese, Hic sunt leones, Ed. Paoline, Milano 2006., str. 86.

SLIKOM I RIJEČJU

fotografije
i slike
Josip
Horvat

Igra boja

U predvečerje, iznenada,
Ni od kog iz dubine gledan,
Pojavio se ponad grada
Oblak jedan.

Dobriša Cesarić-Oblak

Kupi mi ljude, kupi mi more
kupi mi svjetlo, kupi mi boje
kupi mi sve što mi treba
kupi mi plavo od neba

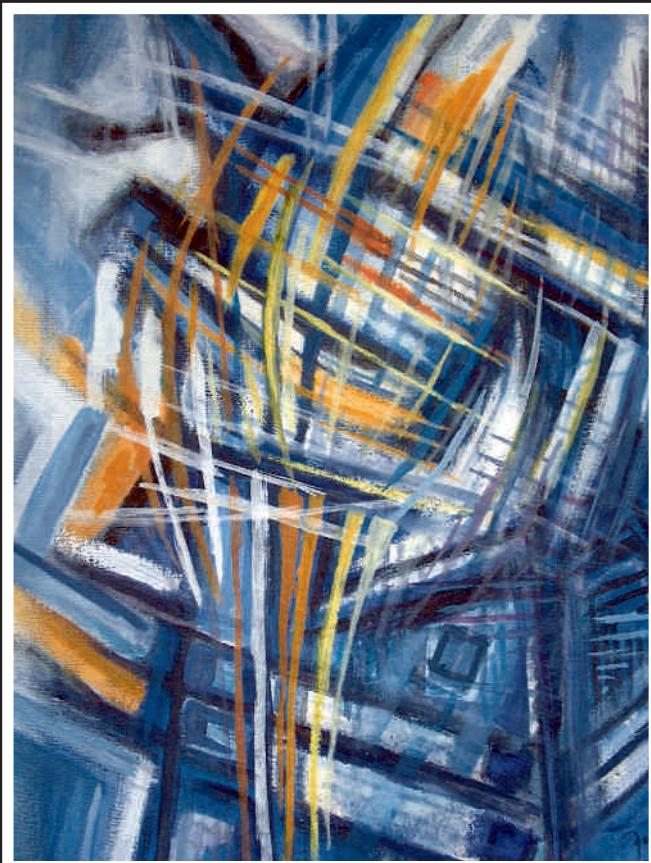
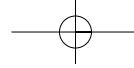
Tekst Bruno Kovačić

Uči od prirode i promatraj svoju okolinu.
Priroda ne nosi stare haljine. Ona ne
štedi na bojama, perju i krvnju. Odbacuje
istrošeno i daje prostora novomu.

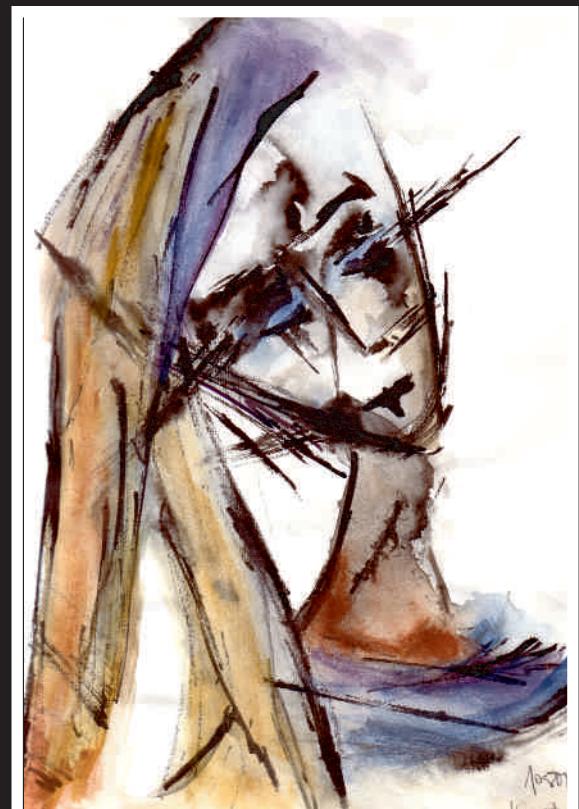
Paul Haschek

Nemoj žaliti jučer ne postoji,
zamisli svoj san i sanjaj ga u boji.
Svako novo jutro nosi znak,
ljubav kao svjetlo tjera mrak.

Tekst Denis Dumančić

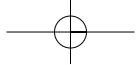
Stavi malo boje, malo crvene
crvene ko ljubav što ne prestaje
pa onda malo žute za sunčan dan
a za vedro nebo boju znaš i sam.

Tekst Husein Hasaneffendić – Hus

Ponekad si u mom oku suza
ponekad u boli jačaš me
bez tebe sam dijete koje luta
budi moje svjetlo vodi me

Tekst
Husar-Mlinac Ivana / Renić Kristina /
Samardžija Lidija / Tatarić Mirza

INTERVJU

Članica je Svjetske konferencije religija za mir, Hrvatskog PEN-a i Hrvatskog društva pisaca. Obnašala je razne dužnosti u Židovskoj općini Zagreb te u Kulturnom društvu "Miroslav Šalom Freiberger", Hrvatskom helsiškom odboru, Udrusu za vjersku slobodu u Republici Hrvatskoj te Židovskoj zajednici "Bet Israel" u Zagrebu, gdje obnaša dužnost potpredsjednice i glasnogovornice. Objavila je deset knjiga, a krajem ožujka izlazi joj i novi roman te uskoro knjiga izabranih pjesama.

Kako biste se predstavili čitateljima Novog svijeta?

Najteže je govoriti o sebi. Uostalom nikada naša predodžba o sebi nije jednakona onoj koju drugi imaju o nama. S obzirom na veliki broj knjiga koje sam napisala i objavila, ne samo s područja judaizma, nego i ro-

**Znanje je kap
neznanje je ocean**

Borut Krajnc

Spisateljica, znanstvenica i novinarka na Hrvatskom radiju, mr. sc. Jasmina Domaš, živi i radi u Zagrebu, gdje predaje na teološkom fakultetu "Matija Vlačić Ilirik", na Filozofском fakultetu Družbe Isusove i na Sustavnom studiju duhovnosti

**Željko
Scotti**

mane, pjesme, meditacije, priče, to je način da onaj tko želi sazna kako razmišljam i doživljavam svijet.

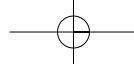
Važan dio mog života su i studenti, taj predivan dar kojeg sam dobila s nebeskih visina da mogu s ljudima uspostaviti dijalog, učiti ih da pogledaju svijet i događaje s neke druge strane, drugačije nego su navikli. To je put za uklanjanje predrasuda i uvijek se studenti silno razvesele kada im kažem da dođu u Židovsku zajednicu, da će im pokazati sinagogu... I kada ih učim da vrata zajednice nisu za njih zatvorena. Ne bih zanema-

rila ni slušatelje Hrvatskog radioa, ni televizijske gledatelje. Znam da se neki iznenade kada saznaju da radim u vanjskopolitičkoj redakciji radioa i da često pišem o terorizmu i sličnim temama. Uvijek se pritom trudim istražiti sve dostupne činjenice, biti objektivna i nikoga ne uvrijediti. Može se učiniti da to nema veze s duhovnosti, no to bi bio sasvim pogrešan zaključak, jer duhovnost nije ograničena temom ni mjestom.

U suvremenom globaliziranom svijetu međureligijski dijalog nameće se kao potreba i mo-

gućnost. Koji su rizici i očekivanja toga dijaloga, te kako pronaći putove susreta?

VRLO često imamo priliku susresti ljude drugačije vjere, boje kože, svjetonazora. Za sebe mogu reći da sam sretna i ponosna jer imam prijatelje i među kršćanima, budistima, hindusima, ali i prijatelje ateiste. Svi su oni obogatili moj život. Nadam se da sam i ja obogatila njihov. Trudimo se razumjeti jedni druge, pa i onda kada su nam gledišta drugačija. Strpljenje i dobromanjernost uz neprekidno podsjećanje na onu rečenicu iz Tore: "Ne čini drugome što ne

želiš da se tebi čini". Putove zajedništva najlakše je graditi ako nam je polazište u onome što nas povezuje kao ljude i pripadnike različitih religija uz pitanje i preispitivanje što nam je sveto.

Povijest odnosa Izraela i kršćanske religije natopljen je krvlju i suzama, ali je prožeta i pokušajima razumijevanja i međusobnog prihvaćanja. Koja je zadaća pomirenja? Kako ga nakon Auschwitza postaviti pred sve nas, ljude?

Židovsko-kršćanska povijest imala je iznimno tužnih i tragičnih razdoblja. Uvijek je bilo onih kroz povijest ali i danas koji se u teškim pa i zlim vremenima priklanjuju nekakvim vodećim strujama umjesto da preispitaju svoju savjest. Uvijek iznova ljudi treba podsjećati da Bog nikoga ne mrzi ni ne prezire, te da On sigurno ne želi da nekoga tko je manjinske religije zatočimo, spalimo, mučimo ili progonimo. Tu nije na djelu Bog nego čovjek koji je odabrao činiti зло. Povijest i sadašnjost pune su zlouporabe Božjih riječi kako bi se prikrila vlastita nedjela. Opasno je i svako generaliziranje u stilu "svi su oni loši" i slično.

Mnogi su se pitali što i kako živjeti nakon Auschwitza? Ali život ide dalje. Nema odgovora za zločine koji su počinjeni nad židovskim narodom ne samo u tom logoru smrti nego u cijelom razdoblju Holokausta. Postavljeno je i pitanje: "Gdje je tada bio Bog?" Jedini mogući odgovor je u pitanju: "Gdje je bio čovjek?"

Može li postojati istinsko pomirenje bez napuštanja vjere ili je pomirenje povezano s tim napuštanjem?

Istinsko pomirenje će doći jednoga dana kada ljudska svijest bude na puno višoj razini, do istinskog pomirenja će doći kada (Božje) vode znanja preplave svijet, kada se desi u čo-

vjeku istinska promjena i otvore dublji uvidi. Svijet se sve više razdvaja na one koji čine зло, koji su bezdušni, gramzivi, pohlejni, izopačeni, a s druge strane kao kristalno čiste kapljice vode sakupljaju se oni koji su u svom srcu već doživjeli prosvjetljenje i spoznali kamo vodi put, znajući da iznad njih stoji Bog, Apsolut, Onaj koji svemu daje smisao. Prije ili kasnije svatko mora načiniti svoj izbor i za njega je odgovoran.

Koliko je tema odnosa Crkve i

religiju sveo na jednu svoju misao o okrutnosti. Razmišljala sam nekoliko dana što da učinim, a onda sam mu napisala pismo i priložila kopije stranica Talmuda gdje je u tančine objašnjeno da "oko za oko" ili "zub za Zub" znači samo jedno, a to je da se osoba koja je namjerno ili ne namjerno ozlijedena mora obeštetiti, kao što se to danas radi kod povreda na radu ili nakon prometne nezgode. To je bio samo jedan primjer kako netko može proizvoljno tumačiti vjeru

Izraela teološka i koliko nepoznavanje svetopisamskih izvora, jedne i jedinstvene Biblije, Starog i Novog Zavjeta mogu izazivati prijepore?

Nepoznavanje židovske religije, načina mišljenja, pisane i usmene Tore (Talmud) stvara nesporazume, pogrešna tumačenja u nežidovskom svijetu, ali i u prijevodu Biblije. Nije dovoljno poznavati hebrejski.

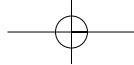
Nedavno sam bila pozvana na predavanje jednog kršćanskog duhovnika. U jednom momentu taj je čovjek rekao: "Kršćanska vjera je puna milosrđa, to nije Mojsijeva, ono 'zub za Zub', 'oko za oko'". Bila sam u najmanju ruku razočarana kako je židovsku

koju doista ne poznaje. Smatram da je to vrlo opasno i štetno, jer u tom slučaju kod ljudi umjesto da uklanjamo predrasude mi ih jačamo.

Zavjet ili Savez? Je li problem u riječi ili njenom značenju? Mojsijev savez, Kristov savez, Savez sa Noom, Abrahamom i Jakovom – Izraelem, kako do punine jedinstva jednog novog saveza?

Zanima vas kako do jedinstva? Možda je bolje reći kako do mira - obrazovanjem, proučavanjem izvornih spisa, pročišćavanjem svojeg srca i duše od taloga nerazumijevanja i lijnosti duha. Samo na taj

Dodjela priznanja HHO-a Jasminki Domaš za razvoj sloboda i vjerskih prava u Republici Hrvatskoj

ZNANJE JE KAP - NEZNANJE JE OCEAN

način uspostavljamo ono s drugima što možemo svesti na nazivnik Svetost dijaloga. To naravno ne uključuje da držimo figu u džepu razgovarajući s osobama koje misle i vjeruju različito od nas. Biti odgovoran

zajednicama Katoličke crkve? Jeste li se susretali sa Pokretom fokolara?

Članovi Bet Israela često se susreću s pripadnicima većinske vjere, kako dobro surađujemo i tražimo nove puteve suradnje. S

Jasminka Domaš
na tribini
o vjerskim
slobodama
u Hrvatskoj

član zajednice (vjerske) i društva ozbiljan je i odgovoran zadatak.

Jesu li vjera, nada i ljubav i danas tri dimenzije vremena uspostavljenе Božjom voljom u ostvarenju nebeskog kraljevstva?

Pitate me o nadi, vjeri, ljubavi, bez toga bi život bio pretežak, umiremo onda kada ostanemo bez nade. Nema mjesta pasivnosti, za ono što je ispravno treba se boriti, malo pomučiti. Temeljna misao u židovstvu je: "Radi i moli". Djeluj, mijenjaj, traži lijek, pobuni se protiv patnje, ponudi rješenje.

Očekujemo li Mesiju i danas u Crkvi?

Židovi očekuju Mesiju svjesni da svaki njihov korak na zemlji ima svoj korak na nebu. Naša mogućnost utjecaja na promjenu daleko je veća nego se mnogi usuđuju pomisliti. Dobra djela, pokajanje, molitva, mijenjaju ne samo osobnu sudbinu nego i svijet.

Kako surađujete s pokretima i

fokolarima sam se susrela u papinoj ljetnoj rezidenciji nedaleko od Vatikana. Bila sam gost u kući fokolara u Castel Gandolfu. Sjećam se ugodne atmosfere, glazbe, nenametljivosti. Papa Ivan Pavao II. bio je živ i jasno se osjećao njegov duh i težnja za pomirenjem među ludima.

Koju ulogu religija ima u životu pojedinca i što znači u društvenoj zajednici?

Teško je govoriti općenito o ulozi religije u životu ljudi, jer uvijek je riječ o pojedincu. No kada imam na umu Hrvatsku, čovjek se mora vrlo ozbiljno zamisliti i zabrinuti nad činjenicom da se preko 80 posto stanovništva izjašnjava da su vjernici, a to ne osjećamo u društvu jer ima toliko nepravde, agresivnosti, pljački, ravnodušnosti prema potrebitima. Tu generalno nešto nije u redu ili ljudima zapravo nije jasno što podrazumijeva biti vjernik.

Kako vidite medije i medijsku

sliku Hrvatske? Koliko su mediji zainteresirani za religijsku kulturu?

Mediji se trude pratiti različite vjerske zajednice, ali njih treba izvući iz određene getoiziranosti i važniji događaji iz vjerskih zajednica trebali bi postati uobičajen dio glavnih vijesti.

Kako ste doživjeli nedavni susret Pape i rimskega rabina?

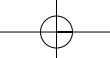
Susret Pape i rimskega rabina protokalarno gledajući prošao je u redu, protokol zato i postoji. No ostala su u zraku neka pitanja bez odgovora o djelovanju istaknutih pojedinaca iz redova Crkve u vrijeme Holokausta. Otvaranje vatikanskih arhiva doista bi pomoglo da se uklone neke nedoumice. I to bih povezala baš s onim riječima Chiare Lubich "vidjeti svijet kako ga on vidi".

Chiara Lubich, jedna od počasnih predsjednica Svjetske konferencije religija za mir, kaže da je za dijalog potrebno umijeće ljubavi: "ući u kožu drugoga, vidjeti svijet kako ga on vidi..."

I to je ono što se i ja stalno trudim, nastojim, izaći iz sebe za druge, truditi se nikoga ne pozlijediti, nikome ne stati na put, pomoći ako mogu pomoći. Osmjehnuti se, osvijetliti ono što mogu osvijetliti. Ne čekati na blagoslov, nego sama biti blagoslov za druge.

Mogu li religije biti partneri na putu mira?

A na religije gledam kao na mogućnost ostvarenja mira u pojedincu i svijetu. Gledajući na sve ono što se događa oko nas i u svijetu vidim da je pred svima vrlo težak put. Treba učiti neprekidno o sebi i drugima, stjecati znanja koja oslobađaju i nas i druge. Draga mi je jedna izreka iz južne Indije: "Znanje je kap, neznanje je ocean". ■

OBIČAJI

Jedna od asocijacija na otok Hvar su i hvarske procesije za križem. Dok se mi Hvarani, s jedne strane, možemo radovati što kod ljudi izazivamo takve asocijacije, dotle se, s druge strane, neprestano moramo pitati što je sadržaj tih misli koje se pojavljuju pri spomenu procesija za križem.

Velika je opasnost, a često joj se i podliježe, da se te procesije zloupotrijebe. Jedan oblik zloupotrebe je pretvaranje čina pobožnosti u turističku atrakciju i jedinstvenu ponudu. Hod za križem nije skazanje za dokone turiste velike platežne moći, niti su okupljeni ljudi članovi nekakvog KUD-a koje ima nastup.

Drugi oblik zloupotrebe je pretvaranje čina pokore u kult ličnosti križonoše. Ta, ako nam je dopušteno parafrasirati, nije križ radi križonoše, nego križonoša radi križa. Niti ti dani služe da bi se pokazalo što se ima i koliko se može, nego da bi se posvjedočilo vjeru i nadu.

Zato, ako nam je već do tradicije, onda je najbolje zastati i vidjeti što nam to poručuju hvarske procesije za križem. I što Bog po nama Hvaranima može poručiti svakome tko dođe pridružiti nam se u pobožnosti i pokori. Premda bi se moglo nabrajati, ovaj put spominjem svega tri stvari.

Procesije za križem su potpuno laička pobožnost. Organiziraju je laici, laici u njoj sudjeluju, vode glavnu riječ, predmole i pjevaju.

Za križen

Svećenici samo ispraćaju i dočekuju. Iz toga možemo naučiti tko je Crkva. Crkva je zajednica svih nas koji smo kršteni i svi smo dužni biti aktivni članovi zajednice Božjega naroda. Nisu Crkva samo svećenici niti je kršćanstvo rezervirano samo za neke. Svi smo uključeni i svi imamo svoje mjesto. Svi imamo nezaobilaznu ulogu. I svi smo važni.

Procesije za križem, barem one najpoznatije, odvijaju se noću. I premda se ide poznatim putem putovanje je nepredvidivo. I neodgodivo bez obzira na vremenske prilike. Jednako tako je i u životu. Zapravo svaki čovjek hoda utabanim stazama od rođenja pa

do smrti. No svaki život je jedinstven, nepredvidiv i traje bez obzira na sve datosti vremena. Da bi se sigurno prošlo putem procesija potrebno je pažljivo ići i osvjetljavati put kojim hodimo. Ne cijelokupnu stazu, nego onaj komadić puta kojim trenutno hodamo. I životni put prolazimo na takav način. Pažljivim hodom po putu u zajedništvu braće i sestara te u svjetlu koje nam omogućuje siguran korak.

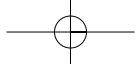
A to svjetlo je – Krist. I to je najvažnija stvar koju nas uče naše procesije. Ma kuda nas život nosio, najvažnije je slijediti Krista. Tko je u Kristovom društvu nije izgubljen pa ma gdje bio i ma gdje morao poći. Uzdignuti Krist ide pred nama. I u životu i na putu prema vječnosti. Predvodi nas Krist. I to ne veličanstveni i moćni Krist koji čini čudesa i kojemu se pokoravaju i ljudi i priroda i natprirodne sile. Primjer nam je raspeti Krist. Onaj koji nam daje primjer na koji način se ostvaruje uspjeh u životu. Koji nam jasno pokazuje da je potrebno svakodnevno uzimati svoj križ i slijediti Krista. Preko Kalvarije do Uskrsa i uzašašća Ocu. ■

**Nikola
Kuzmić**

*Procesija Za
Križen jedinstveni
je obred
pobožnosti te
izraz vjerskog
i kulturnog
identiteta
stanovnika
središnjeg dijela
otoka Hvara
koji se u
neprekinitom
nizu odvija pet
stoljeća. U noći s
Velikog četvrtka
na Veliki Petak
procesija
povezuje 6 mjesta
otoka: Jelsu, Pitve,
Vrisnik, Svirče,
Vrbanj i Vrbosku.*

(z) Jaka Kuzmić

SPORTMEET

Zbog velikih društveno-ekonomskih i političkih promjena godine 2001. višenacionalna i višekonfesionalna Makedonija našla se na rubu građanskog rata. S ciljem da se doprinese pomirenju i izgradnji novih odnosa Pedagoški fakultet iz Skopja je u suradnji s Pokretom fokolara u sklopu fakulteta 2007. godine otvorio multietnički vrtić. Tako se djeca od najranije dobi sus-

Biseri iz Skopja

U dječjem vrtiću Biseri u Skopju prepoznata je važna odgojna uloga sporta u izgradnji ljudske osobe

**Tomislav
Mikulec**

reću s kulturom prihvaćanja, zajedništva i mira, a te se vrijednosti potom polagano prenose na obitelji, na studente koji ovdje obavljaju praktični dio nastave i na društvo. Obrazovni program vrtića temelji se na pedagogiji zajedništva, a koriste se elementi Agazzi metode.

Trenutno su u vrtiću dvije skupine djece. S jednom se radi na albanskom jeziku, a s drugom na materinjem makedonskom. Temeljna zamisao je praktično pokazati da je zajednički život između različitih etničkih skupina moguć i vrlo važan, a djeca već od malih nogu mogu učiti prihvaćati drugačije, igrati se s njima, upoznati se, prihvati i voljeti.

Projekt Sportmeet došao je kao neočekivan i vrijedan dar. Sport i igre imaju važnu odgojnu ulogu u stvaranju ljudske osobe i dragocjeni su element za postizanje naših ciljeva. U suradnji s komisijom Sportmeeta, koji nam je pružio i

materijalnu potporu, ostvarili smo razne aktivnosti.

Sportske igre donose veliku korist za zdravlje djece i njihov društveni razvitak; upravo na taj način djeca se najbolje upoznaju i zbljiže, a pravila idealne igre koja smo predstavili kockom ljubavi pomažu da otkrijemo novu dimenziju sporta i natjecanja.

Posebno vrijedan segment je suradnja s roditeljima i fakultetom. Preko radionice za roditelje pripremljene uz stručnu pomoć profesora fakulteta uspjeli smo uključiti veliki broj roditelja. Djeca posebno cijene kad roditelji odvoje svoje vrijeme da se igraju s njima. Oni sami žele preuzeti inicijativu i direktno se uključiti u pripremu ovakvih događaja.

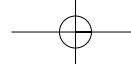
Na prvom sportskom takmičenju u dvorištu vrtića Biseri sudjelovala su sva djeca iz vrtića (njih oko 50), njihova braća i sestre, te njihovi roditelji, ukupno oko 100 osoba.

Cilj je bio potaknuti kod

djece ljubav prema sportu, ali i razviti osjećaj za druge, za tim, za zajedničku suradnju. Roditelje smo željeli potaknuti da se igraju s djecom i da se tako međusobno upoznaju.

S mališanima smo dan ranije naučili igre, kako bi se bolje snašli na travnjaku i znali objasniti i roditeljima što želimo igrati. Sljedećeg dana nakon posla došli su i roditelji. Iako smo ih obavijestili da dođu u sportskoj opre-

mi, neki baš i nisu bili prikladno odjeveni. Upoznali smo ih s idejom da stavimo u praksi Zlatno pravilo: "Čini drugome ono što želiš da drugi tebi čini". Potom smo bacili kocku na kojoj se nalaze pravila igre i djeca su se s roditeljima podijelila u četiri skupine. Dvorište vrtića bilo je podijeljeno u četiri dijela i na svakom se nalazila po jedna igra.

Na početku smo se svi uhvatili za ruke i formirali veliki krug. Započeli smo sa zagrijavanjem i konjskom trkom. Djeca su uživala i sama su pokazivala roditeljima kako se trebaju kretati i što trebaju činiti. Gledajući djecu kako se igraju, i roditelji su morali aktivno sudjelovati. Nakon toga svaka grupa, označena različitom bojom, krenula je na svoje mjesto. Igre su bile natjecateljskog karaktera, a sudjelovali su parovi - jedno dijete i jedan roditelj. Bilo je zanimljivo vidjeti očeve, majke, bake, kako trče sa svojim djetetom, držeći se za ruke. Čak su se i mame s visokim potpeticama morale uključiti u igru, jer su i njihova djeca htjela po svaku cijenu sudjelovati. Brzi i pokretni roditelji morali su se kretati sporije kako ne bi vukli svoje dijete. Tako su davali prednost drugima koji baš nisu sportski tipovi.

Na kraju su svi sudionici dobili posebne medalje, sa datumom, znakom i motom sportskih

igara. Djeca su bila presretna, jer su svi bili pobjednici, a odličja su ponijela svojim kućama.

Drugi takav susret zbog zimskih uvjeta i hladnoće nismo mogli održati u našem dvorištu. Kada je jedan roditelj, koji upravlja poznatom sportskom dvoranom, čuo za naše probleme ponudio nam je njihovu dvoranu na raspolažanje bez naknade. To je bilo čudo jer je ta dvorana zauzeta gotovo 24 sata na dan – tamo treniraju najbolji klubovi, čak i državna rukometna

broj jedan, svi su bili prvi. Djeca su svečano primala medalje i čestitala jedni drugima oduševljena pobjedom.

Zadnje igre su se održale u sklopu završne priredbe, ponovo u našem dvorištu. Bila su prisutna sva djeca, svi roditelji, rođaci, braća i sestre. Nakon priredbe i svečane dodjele diploma školskoj djeci, podijelili smo se u tri skupine i započeli igru. Djeca su se trudila ne samo pobijediti, već i

(3) arhiv Biseri

reprezentacija. Drugi roditelji pomogli su oko prijevoza, a imali smo i stručnu pomoć profesora tjelesnog odgoja. Ponovo smo započeli s kockom i odlučili dati sve od sebe dok se igramo, ali i pomoći onima kojima je to potrebno. Djeca su bila zapanjena veličinom dvorane, mogla su bezbržno trčati, loviti se, igrati, dodavati loptom i preskakati uže...

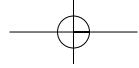
Sutradan smo u vrtiću organizirali dodjelu priznanja. Postavili smo postolje, a na svakom od tri mesta, stajao je

pokazati što su naučila: brinuti se za manje, ohrabriti onoga koji gubi i pomagati se međusobno, a uz sve to lijepo se zabaviti i igrati.

Na kraju su svi bili zadovoljni: djeca, roditelji i zaposlenici vrtića. Bili smo svjedoci da, iako pripadamo različitim kulturama i vjerama, možemo biti zajedno, a kroz razgovor i čašu soka otkrili smo da smo u tih sat ili dva izgradili djelić boljeg i ujedinjenijeg svijeta. ■

Sportske igre u vrtiću Biseri u Skopju. Djeca posebno cilene kad roditelji odvoje svoje vrijeme da se igraju s njima.

FILMOTEKA

tenja. No nakon što je došao u kontakt s ovom civilizacijom, do te je mjere njome zahvaćen da se našao pred raskrižjem: nastaviti svoju misiju ili podržati starosjedioce u obrani njihova svijeta?

Osmišljavajući ovu priču Cameron je obilno crpio na epskim sugestijama (od princeze Pocahontas do novih westerna), iščitavajući ih u ambijentalističkom duhu (jasno je pozivanje na uništavanje amazonske prašume). Sve te elemente uspio je povezati u proizvod koji je definiran kao futuristička znanstveno-fantastična i eko-pacifistička svemirska priča.

Ako je godine 1927. *Pjevač jazza*, prvi zvučni film, izvukao film iz kraljevstva pantomime i uveo ga u kraljevstvo komedije, *Avatar* danas projicira sedmu umjetnost prema novoj dimenziji čiji mogući razvoj vjerojatno ne možemo niti zamisliti. ■

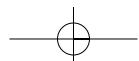
Režija: James Cameron; uloge: Sam Worthington, Sigourney Weaver, Zoe Saldana, Giovanni Ribisi, Laz Alonso, Michelle Rodriguez.

Ivana
Cvetković

Najščekivaniji, najskuplji, najtehnološki, najspektakularniji – *Avatar*, posljednji napor Jamesa Cameron-a. O naporu se može govoriti ako uzmemu u obzir četiri godine rada, petnaest godina priprema i preko dvjesto tisuća dolara troška. Ovo je jedan od onih filmova koji su predodređeni ući u povijest. Ne samo zbog izvanrednih i inovacijskih efekata, nego zašto što stvarno uvodi u novi način izrade filma, gdje se tehnologija stapa s povijesku i s glavnim likovima, kako bi stvorili jedinstveni doživljaj koji gledatelju omogućuje da gotovo doslovno uđe u film.

Godina je 2154. Na Pandori, planetu izvan sunčevog sustava, zemaljske korporacije vade rijedak mineral kojim će riješiti energetsku krizu na Zemlji. Da bi se moglo raditi u otrovnoj Pandorinoj atmosferi, stvoren je "Program Avatar" kojim se ljudska svijest spaja na avatar, biološko tijelo na daljinsko upravljanje koje može preživjeti na smrtonosnom Pandorinom zraku. Avatari su genetski modificirani hibridi ljudskog DNK i DNK Na'Vija, urođenika s Pandore.

Svijet izvanzemaljaca prikazan je kroz vizuru Jakea Sullyja (Sam Worthington), bivšeg marinca već godinama prikovanog za invalidska kolica. Bez obzira na invaliditet, Jake je ratnik i borac. Regrutiran je i poslan na Pandoru kako bi vodio jednog avatara i ubacio se među Na'Vije koji se bore protiv zemaljskih korporacija kako bi svoj svijet obranili od uniš-

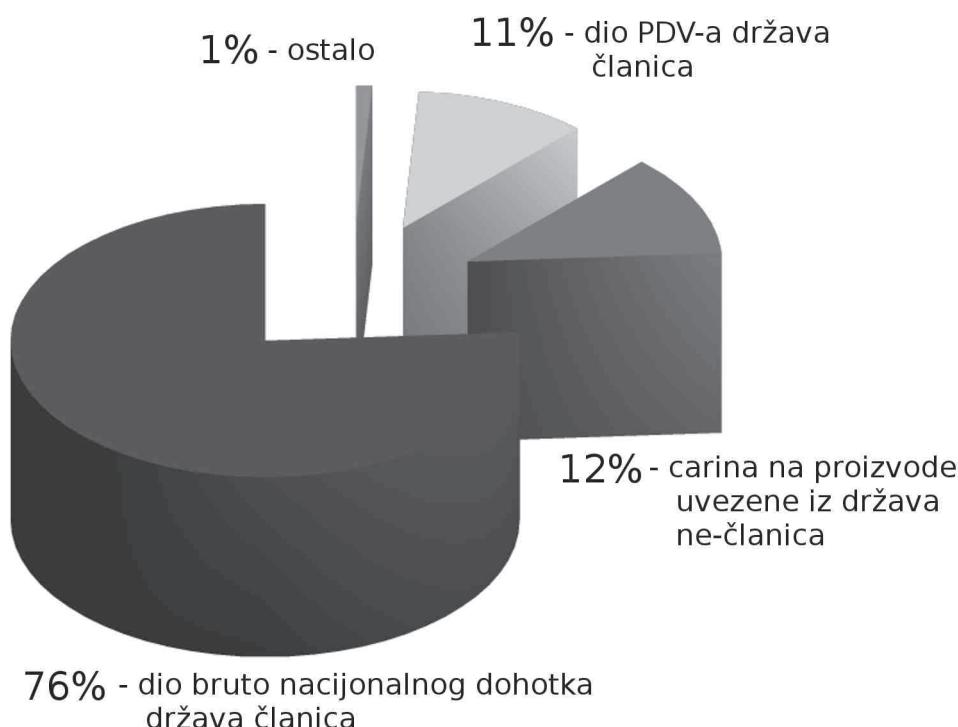

EUROPSKE INTEGRACIJE

Proračun Europske unije za 2010. godinu težak je 141,5 milijarde eura, što znači da će se otrprilike toliko novca ove godine prikupiti i potrošiti u okviru ovog sustava. Čini se kao ogroman iznos, ali on jedva premašuje stoti dio (točnije 1,2%) ukupnog bruto nacionalnog dohotka svih 27 zemalja članica. Bruto nacionalni dohodak (BND) je pokazatelj sličan bruto domaćem proizvodu (BDP); razlika je u tome što BDP mjeri vrijednost svih dobara i usluga proizvedenih u jednoj državi (geografsko ograničenje), a BND mjeri vrijednost svih dobara i usluga koje su proizveli rezidenti jedne države (nacionalno ograničenje). Primjerice, hrvatski BND uključuje i prihode pravnih i fizičkih osoba sa sjedištem u Republici Hrvatskoj koje su oni ostvarili u inozemstvu. Bilo kako bilo, 141,5 milijarde eura treba namaknuti. Pitanje je *odakle?*

Europska unija ima "vlastite" izvore financiranja, što znači da ovi izvori zapravo pripadaju uniji, a članice su dužne sabirati ih i proslijediti u proračun EU. Tri su vrste "vlastitih" izvora, odnosno prihoda proračuna Europske unije: tzv. tradicionalna vlastita sredstva, prihodi temeljeni na porezu na dodanu vrijednost zemalja članica, i prihodi zasnovani na bruto nacionalnom dohotku.

Najveći dio prihoda unije zasnovan je na bruto nacionalnom dohotku. Naime, određen postotak bruto nacionalnog dohotka svake države članice izdvaja se u proračun unije. Visina ovog postotka nije fiksna, nego se određuje onoliko koliko je potrebno kako bi se napunio proračun, ovisno o visini BND-a članice (procjena za ovu godinu je prosječno 0,9%). Ovaj izvor sredstava predstavlja oko 76% proračunskih prihoda ili 92,7 milijardi eura.

Prihodi Europske unije

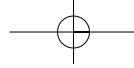
Tradicionalna vlastita sredstva se odnose na carine koje se naplaćuju na proizvode koji dolaze iz država ne-članica. Ova sredstva obuhvaćaju oko 12% proračunskih prihoda EU ili 14,1 milijarde eura (svi iznosi ovdje navedeni predstavljaju procjene za 2010. godinu).

Države članice primjenjuju poreze na dodanu vrijednost, svaka u svom fiskalnom sustavu. Dio prihoda što ih države članice ostvaruju od PDV-a odlazi u proračun EU. Opis točnog izračuna ovog prihoda zahtijevao bi prično širok prostor jer sustavi PDV-a nisu potpuno harmonizirani, te je zasad dovoljno reći kako svaka članica daje uniji otrprilike 0,3% svojih prihoda od PDV-a (ugrubu). Ova sredstva obuhvaćaju oko 11% proračunskih prihoda EU, ili 14 milijardi eura.

Četvrti i posljednji izvor prihoda, kao i sve što u životu dolazi na kraju, spada pod "ostalo". Ovdje ulaze (među ostalim) porezi na plaće zaposlenika EU, doprinosi zemalja ne-članica, višak iz proračuna prethodne godine, i kazne za tvrtke koje su prekršile neki od zakona koji spada u domenu legislative unije. Ova sredstva čine oko 1,4 milijardi eura, ili oko 1% proračunskih prihoda EU.

Tko najviše izdvaja u proračun? Jasno, najrazvijenije i najveće članice: Njemačka, Francuska, Italija, Velika Britanija, i Španjolska – ovih pet generira oko polovine prihoda. Sama Njemačka daje koliko 20 najmanjih država zajedno. Nakon što smo sav taj novac prikupili, u sljedećem broju ćemo ga "potrošiti". ■

**Domagoj
Sajter**

UKRATKO

Ekonomija zajedništva

Ekonomiju zajedništva pokrenula je Chiara Lubich u svibnju 1991. u San Paulu, u Brazilu, sa ciljem da se izgradi i pokaže ljudsko društvo gdje nitko neće biti u potrebi, po uzoru na prvu kršćansku zajednicu u Jeruzalemu. Ona obuhvaća poduzetnike, radnike, rukovodioce, potrošače, štediše, građane, znanstvenike, ekonomski djelatnike, itd.

Poduzeća su nosači projekta i slobodno se obvezuju dati u zajedništvo dobit namjenjujući je za:

- pomoći osobama u osnovnim potrebama, stvaranjem novih radnih mesta i pokretanjem razvojnih projekata, počevši od onih koji dijele duh projekta

- širenje kulture davanja i užajamnosti, bez koje nije moguće ostvariti ekonomiju zajedništva

- razvoj poduzeća, jer dok se otvara besplatnosti, ono mora ostati učinkovito i konkurentno

Osim toga, poduzeća ekonomije zajedništva u gradićima Pokreta fokolara osnivaju poduzetničke zone, sa ciljem da se pokaže industrijska četvrt, živa radionica ekonomije zajedništva.

U čemu je novost?

- ekonomija zajedništva nastaje iz duhovnosti zajedništva i izraz je karizme jedinstva u građanskom životu

- povezuje efikasnost i bratstvo
- u mijenjanju ekonomskog ponašanja cilja na snagu kulture i duhovnosti

- siromahe ne smatra prvenstveno problemom, nego dragocjenim resursom za opće dobro

Prolazeći gradom San Paulom, Chiara Lubich je u svibnju 1991.

ostala zatečena osobno se susrevo s velikim prostranstvima na kojima su bile podignute siromašne barake, a sve to pokraj jedne od najvećih koncentracija nebodera na svijetu.

Što učiniti?

Kad je stigla u gradić Pokreta – Marijapoli Ginetta, u blizini San Paula, uvidjela je da zajedništvo dobara koje se do tada prakticiralo u Pokretu nije bilo dovoljno niti za one, njoj tako bliske Brazilce, koji su proživljivali krizna razdoblja.

Potaknuta žurbom da im se osiguraju sredstva za hranu, za krov nad glavom i za zdravstvenu njegu, a po mogućnosti i posao, pokrenula je ekonomiju zajedništva, imajući u duši upravo objavljenu encikliku *Stota godina* Ivana Pavla II. Tom je prigodom rekla:

"Ovdje bi trebale niknuti tvornice, poduzeća čija bi se dobit slobodno davala u zajedništvo, s istim ciljem koji je imala i prva kršćanska zajednica: prije svega za pomoći ljudima u potrebi - da im se nađe posao, ukratko, da ne bude više potrebitih."

Dio dobiti će se uložiti i za razvoj poduzeća i struktura gradića, da bi se mogli formirati novi ljudi jer bez novih ljudi nema novoga društva!

Takav gradić ovdje u Brazilu, gdje postoji ta rana - jaz između bogatih i siromašnih, mogao bi biti svjetionik nade."

Odgovor nazočnih bio je neposredan: svi su se osjetili zahvaćeni, duboko potreseni, te su prionuli dati svoj osobni doprinos na najrazličitije načine, ostvarujući novim poletom i radijalnošću zajedništvo dobara življeno u Pokretu još od početaka.

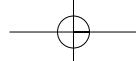
Sve u zajedništvo: novac i dragocjenosti, zemlju i kuće, slobodno vrijeme, rad, spremnost za preseljenje, darivanje boli, bolesti... Netko je dao svu svoju ušteđevinu – 4000 dolara - "da bi postali dio ovoga oceana ljubavi, poput kapi vode... i da Bog preobrazi taj san u veliku stvarnost koja će prosvijetliti početak trećeg tisućljeća".

Taj san danas je postao stvarnost. Nastala su mnoga poduzeća, i to ne samo u Brazilu, nego i u mnogim zemljama svijeta, a već postojeća prionula su uz projekt mijenjajući način upravljanja poduzećem i raspodjele dobiti.

Kultura davanja

Subjekti ekonomije zajedništva – poduzetnici, zaposlenici i drugi – nadahnjuju se na načelima drugačije kulture od one koja danas prevladava u ekonomskoj praksi i teoriji. Možemo je nazvati kulturom davanja, a upravo je u suprotnosti s kulturom posjedovanja.

Ekonomsko davanje izraz je sebedarja. Tu dolazi na vidjelo antropološki pojma, ne individualistički i ne kolektivistički, nego pojma zajedništva. Kulturu davanja ne treba smatrati oblikom filantropije ili pomoći, koje su obje individualističke vrline. Sama bit osobe je "zajedništvo". Evandeosko davanje se otvara drugome u poštivanju njegovog dostojanstva i na razini upravljanja poduzećem pobuđuje evandeosko iskustvo "dajte i dat će vam se". Ponekad se očituje u neočekivanom prihodu, ili u genijalnosti nađenog inovacijskog tehničkog rješenja, ili u ideji novog dobitnog proizvoda.

DRUŠTVENE IGRE

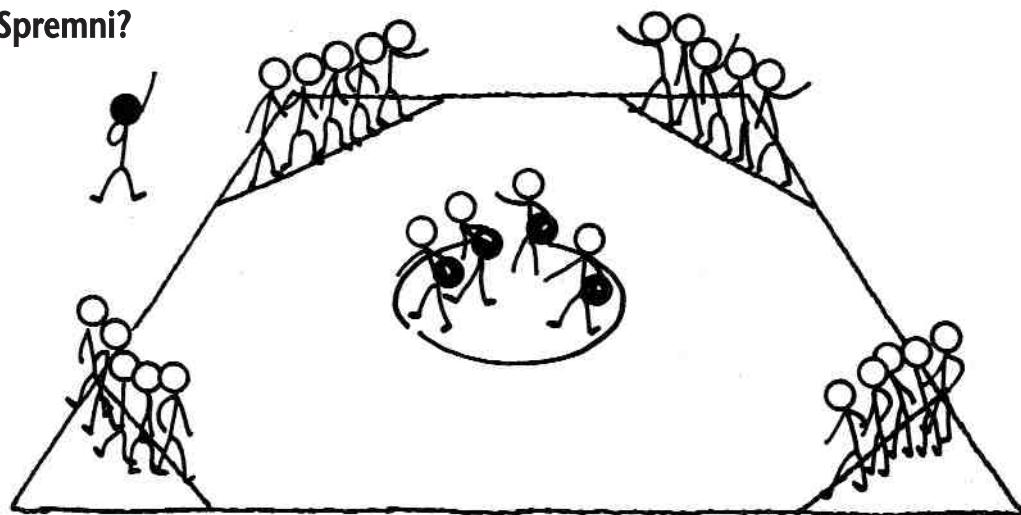
Opis:

- Sastaviti 4 ekipe s istim brojem igrača
- Nacrtati što veći kvadrat s 4 dovoljno prostrana kuta, tako da se mogu smjestiti članovi jedne ekipe
- U središtu kvadrata nacrtati krug promjera 3 metra; u njega postaviti 4 napadača s loptom, po jedan iz svake ekipe
- Kada sudac dade znak za početak, ekipe počinju trčati u smjeru kazaljke na satu iz svoga kuta u sljedeći kut, dok igrači iz kruga nastoje udariti u noge igrače protivničkih ekipa. Ne smiju se udarati igrači koji su došli do kuta.
- Koga lopta udari, taj ispada iz igre i navija
- Pobjeđuje ekipa posljednjeg igrača koji ostane u igri
- Igrači ne smiju izaći iz kvadrata, u protivnom će biti isključeni

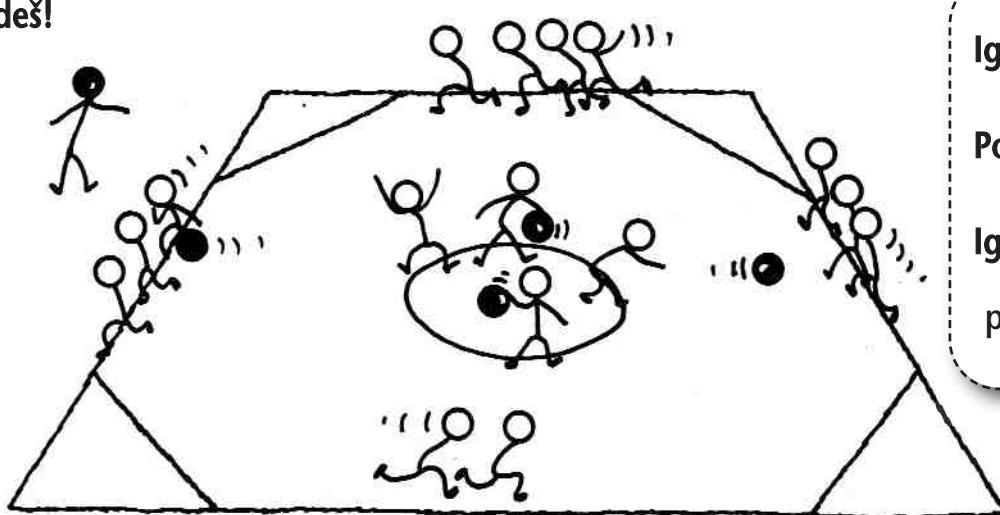

Četiri kuta

Spremni?

Ideš!

Igrači:

16-60

Potrebno je:

4 lopte

Igra:

borbena i zabavna,
prikladna za dvoranu ili travnjak

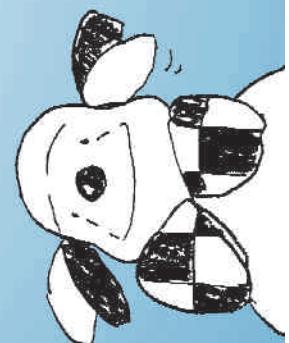
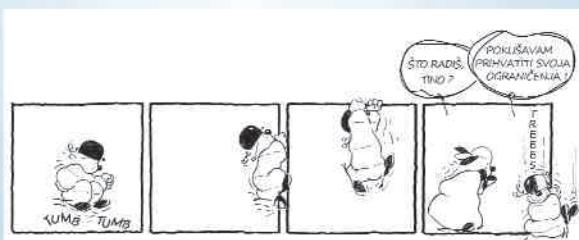
**HIT
SEZONE!!!**

cijena: 32kn
48 str.

Stripovi dobro poznati čitateljima Novog svijeta konačno u knjizi!

Dva simpatična klauna izmamit će nam osmijeh na lice
i pomoći da se na trenutak zaustavimo,
kao kada u predvečerje promatramo nebo tražeći prvu zvijezdu...

Potražite u knjižarama...

Bjelovar

LIBRARIA - Gundulićeva 8

Čakovec

KATOLIČKI DOM - Prvomajska 1

Dubrovnik

VERBUM - Zeljarica 7

Koprivnica

LIBRARIA - Ante Starčevića 1

Osijek

TEOVIZIJA - Županijska 28
VERBUM - J.J.Strossmayera 13
LIBRARIA - Jakova Gotovca 4

Pazin

JOSIP TURČINOVIĆ - Kalčeva 2

Poreč

SVETI MAURO - Bože Milanovića 24

Požega

TEOVIZIJA - Trg Sv. Trojstva 13
VERBUM - Trg Sv. Trojstva 13
LIBRARIA - Trg Sv. Trojstva 7

Rijeka

VERBUM - Janeza Trdine 1d

Slavonski Brod

TEOVIZIJA - Trg Sv. Trojstva 2
VERBUM - Matije Mesića 62
LIBRARIA - Nikole Zrinskog 20

Split

TEOVIZIJA - Kninska 2
VERBUM - Trumbićeva obala 1

Šibenik

VERBUM - Kralja Tomislava 17

Varaždin

VERBUM - Zagrebačka 4

Velika Gorica

ULIČANKA - I.G.Kovačića 30

Vinkovci

VERBUM - Vladimira Nazora 5

Virovitica

LIBRARIA - S.Radića 5

Zadar

VERBUM - Jurja Bijankinija 1
LIBRARIA - Branimirova obala 2

Zagreb

CIRILO-METODSKA KNJIŽARA -
Kaptol 29
LIBRARIA - Ilica 7, Ilica 30, Ilica 250,
Petrinjska 2, Kvaternikov trg 12,
Maksimirска 44
LIJEVAK - Trg J.B.Jelačića 17
PROSVJETA - Trg P.Preradovića 5
SVETI ANTUN - Kaptol 6
TEOVIZIJA - Kaptol 26,
Vinogradarska 22, Avenija Gojka Šuška
VERBUM - Kaptol 26